

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilun koulutusohjelma / Tekstiili- ja vaate suunnittelu

Riikka Eskelinen

SEITSEMÄN IHMETTÄ – JUHLA-ASUMALLISTO

Opinnäytetyö 2011

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilun koulutusohjelma

ESKELINEN, RIIKKA	Seitsemän ihmettä - juhla-asumallisto
Opinnäytetyö	33 sivua + 14 liitesivua
Työn ohjaaja	Lehtori Esko Ahola
Toimeksiantaja	Hannan Juhla Shop
Kevät 2011	
Avainsanat	Juhla-asu, suunnittelu, iltapuku, cocktail-mekko, keski-ikä

Opinnäytetyön aiheena oli suunnitella juhla-asumallisto keski-ikäisille naisille. Mallisto koostuu seitsemästä asukokonaisuudesta, johon kuuluu iltapukuja, juhlapukuja sekä cocktail-mekkoja. Antiikin Kreikan ajan seitsemän ihmettä toimivat malliston inspiraationa ja loivat mallistolle väri- sekä muotomaailman.

Työ on produktiivinen ja tavoitteena on ollut suunnitella jotakin kaunista ja uniikkia keski-ikäisille naisille. Työn pääongelmana on: Mitä asioita tulee ottaa huomioon suunniteltaessa juhla-asua keski-ikäiselle naiselle? Tämän takia oli oleellista tutkia, mitä muutoksia vartalossa tapahtuu ikääntyessä ja myös, miten vartalon mittasuhteita voidaan visuaalisesti muotoilla värien, materiaalien ja leikkausten avulla.

Loppupäätelmissä vastataan työn tutkimuskysymyksiin ja pohditaan työn onnistumista. Opinnäytetyön lopputuloksena oli seitsemän asukokonaisuuden mallisto, joista valmistettiin yksi. Osa asuista on kaksiosaisia ja näin ollen yhdisteltävissä toisiinsa.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Design

ESKELINEN, RIIKKA

Seven Wonders- Gala Dress Collection

Bachelor's Thesis

33 pages + 14 pages of appendices

Supervisor

Esko Ahola, Senior lecturer

Commissioned by

Hannan Juhla Shop

Spring 2011

Keywords

gala dress, clothing design, evening dress, cocktail dress,
middle-age

The subject of this bachelor's thesis was to design a gala dress collection. The target group for this thesis is primarily middle-aged women. The collection includes cocktail-dresses and evening dresses, in total seven outfits. The seven wonders of the Ancient Greeks were the inspiration for these outfits.

The thesis is productive and the aim was to design something unique and beautiful for middle-aged women. Because the main research problem was what has to be considered when designing a gala dress to a middle-aged woman, it was essential to study the changes in the body that come with aging, and also the ways of changing the proportions of the body visually with different materials, cuts, and colors. It was also crucial to find out what the wishes of the target group were.

The result of this thesis was a gala dress collection of seven outfits. Some of the outfits are two pieced and can be mixed together. The seven wonders of the Ancient Greeks can be seen in the dresses' colors and shapes.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7		
2	LÄHTÖKOHDAT	7		
	2.1	Tavoitteet	7	
	2.2	Yhteistyökumppani	8	
	2.3	Tutkimusongelmat, metodit ja aikaisemmat tutkimukset	8	
	2.4	Käsitekartta	10	
3	SUKELLUS AIKUISEN NAISEN MAAILMAAN	11		
	3.1	Tervetuloa keski-ikään	11	
	3.2	Mielikuvia materiaaleista	12	
	3.3	Kuinka paljon voi paljastaa?	12	
4	MITTASUHTEIDEN MUOTOILU VISUAALISESTI	13		
5	JUHLA-ASUT JA ALUSASUT	14		
6	SUUNNITTELU	16		
	6.1	Maailman seitsemän ihmettä	17	
		6.1.1	Gizan suuri pyramidi	18
		6.1.2	Semiramiin / Babylonin riippuvat puutarhat	19
		6.1.3	Artemiin temppeli / Efesoksen Diana-temppeli	19
		6.1.4	Olympian Zeus	19
		6.1.5	Halikarnassoksen mausoleumi / Mausoloksen hauta	20
		6.1.6	Aleksandrian majakka / Faroksen majakka	20
		6.1.7	Rhodoksen kolossi	21
	6.2	Malliston materiaalit	21	
	6.3	Uniikin puvun luominen	22	
	6.4	Suunnitteluprosessi & valmis mallisto	23	
	6.5	Kaavoitus ja valmistus	27	
7	LOPPUPÄÄTELMÄT	28		
	LÄHTEET	30		
	ORIENTOIVAT LÄHTEET	31		

KUVALUETTELO

32

LIITELUETTELO

33

LIITTEET

Liite 1. Linnanjuhlien pukuloistoa vuonna 2000 & 2010	34
Liite 2. Luonnoksia	35
Liite 3/1. Miellekartta ja luonnoksia Mausoleumin hauta	36
Liite 3/2 Miellekartta ja luonnoksia Babylonian riippuvat puutarhat	37
Liite 3/3 Miellekartta ja luonnoksia Gizan suuri pyramidi	38
Liite 3/4 Miellekartta ja luonnoksia Aleksandrian majakka	39
Liite 3/5 Miellekartta ja luonnoksia Artemiin temppele	40
Liite 3/6 Miellekartta ja luonnoksia Rhodoksen kolossi	41
Liite 3/7 Miellekartta ja luonnoksia Olympian Zeus	42
Liite 4/1 Esityskuva Mausoleumi	43
Liite 4/2 Esityskuva Puutarha	44
Liite 4/3 Esityskuva Pyramidi	45
Liite 4/4 Esityskuva Majakka suunniteltu ja Majakka toteutettu	46
Liite 4/5 Esityskuva Temppele	47
Liite 4/6 Esityskuva Kolossi	48
Liite 4/7 Esityskuva Zeus	49
Liite 4/8 Esityskuva koko mallisto	50

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on juhla-asumallisto. Tarkoituksena oli suunnitella seitsemän uniikin asun juhla-asumallisto, joka koostuu cocktail-mekoista, iltapuvuista ja juhlapuvuista. Inspiraationa käytin Antiikin Kreikan maailman seitsemää ihmettä ja niiden värimaailmaa, muotoja sekä materiaaleja. Jokainen malliston seitsemästä asusta on siis yksi ihme.

Mallistoni kohderyhmä koostuu naisista, jotka lähenevät keski-ikää tai ovat sen jo ylittäneet. Yhteistyökumppanini Nora Surakka, Hannan Juhla Shopista, on myös sitä mieltä, että keski-ikäisille naisille täytyy saada enemmän tarjontaa juhla-asu osastolle. Opintojen aikana on tullut suunniteltua ja valmistettua vaatteita ainoastaan nuorille ja myös suurin osa juhla-asuja käsittelevistä opinnäytetöistä on suunnattu nuorille aikuisille. Kaikki me vanhemme ja haluamme näyttää myös silloin hyvältä.

Jokaisella on oma vartalotyyppinsä, mutta koska se yleensä korostuu ikääntyessä, oli oleellista tutkia miten vartaloiden muotoja voidaan visuaalisesti muotoilla. Olen saanut suullista palautetta kohderyhmäni naisilta siitä, mitä he kaipaivat juhlapukeutukseen ja lähdinkin selvittämään vielä tarkemmin, mitä naiset arvostavat ja haluavat.

2 LÄHTÖKOHDAT

Suoritin viimeisen työharjoittelujaksoni juhla-asu liikkeessä ja sain tuona aikana kuulla palautetta vanhemmilta naisasiakkailta siitä, miten vähän heille löytyy heitä miellyttäviä juhla-asuja. He halusivat myös pukeutua kauniisiin iltapukuihin ja cocktailmekkoihin, mutta tarjolla tuntuu olevan vain nuorille ja hoikille vartaloille soveltuvia asuja tai vanhemmille naisille suunnattuja jakkupukuja sekä telttamaisia, muodottomia kaapuja.

2.1 Tavoitteet

Työn tavoitteena on suunnitella seitsemän asukokonaisuuden juhla-asumallisto keski-ikäiselle naiselle. Mallisto koostuu sekä yksi- että kaksiosaisista iltapuvuista, juhlapu-

vuista ja cocktail-mekoista. Iltapuvut ja cocktail-mekot ovat usein olkaimettomia tai niissä on hyvin kapeat olkaimet. Toiveena olikin saada hihallisia pukuja. Tavoitteena on siis suunnitella jotakin kaunista asiakkaan iästä riippumatta, mutta kuitenkin pitää mielessä se, että suunnittelen pääasiassa vanhemmille naisille, en nuorille aikuisille. Jokaisella naisella on oikeus näyttää kauniilta ja pukeutua näyttävästi.

2.2 Yhteistyökumppani

Yhteistyökumppaninani toimii Kouvolassa sijaitseva Hannan Juhla Shop ja sen myymälävastaava Nora Surakka, joka on ollut kommenttia ja ohjastusta antavana osapuolena opinnäytetyössä. Juhla Shop on Lahdessa toimivan Lahden Juhla Shopin (entinen Lahden Juhla-asu) tytäryhtiö ja se avattiin Kouvolaan kesäkuussa 2010. Lahden Juhla Shopin toinen tytäryhtiö, Juhla-asu Plus, avattiin Helsinkiin syksyllä 2010. Juhla-asu Plus on keskittynyt isojen tyttöjen juhla-asuihin. Kaikissa näissä liikkeissä on saatavana vain naisten juhla-asuja.

Kouvolan Juhla Shopin valikoimiin kuuluvat morsiuspuvut, iltapuvut ja cocktailmekot. Näistä lähes kaikki ovat myös vuokrattavissa. Valikoimiin kuuluu myös erilaisia boleroita ja tekoturkisviittoja, joista osa on valmistettu liikkeessä. Liikkeessä on myös mahdollista valmistaa asiakkaalle hänen toiveittensa mukainen viitta tai bolero. Juhla Shopissa tehdään myös korjausompeluja, niin asiakkaiden omiin kuin myös liikkeestä ostettuihin tai vuokrattuihin asuihin. Juhla Shopin Internet sivuilta (<http://www.juhlashop.fi/>) löytyvät kaikki tavaran toimittajat ja sieltä on mahdollista tilata asiakkaalle hänen haluamansa puku.

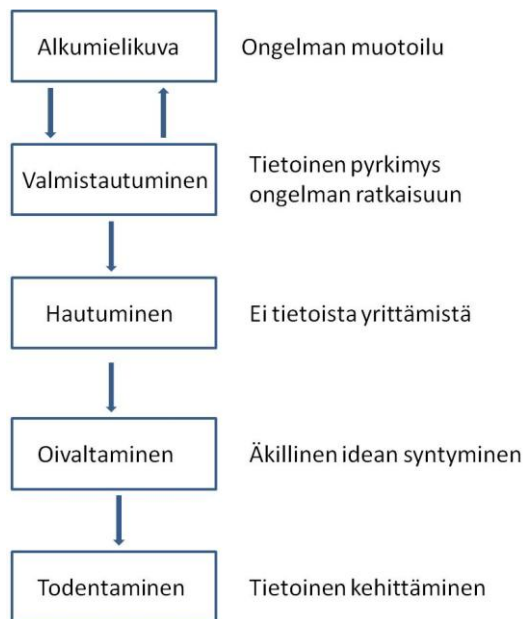
Kouvolan Juhla Shopin asiakaskunta on ikäjakaumaltaan laaja. Nuorimmat asiakkaat ovat lukion toisen vuoden opiskelijoita eli vanhojentansseja tanssivat nuoret ja vanhimmat asiakkaat ovat eläkeiässä tai sitä lähestymässä.

2.3 Tutkimusongelmat, metodit ja aikaisemmat tutkimukset

Pääongelmana opinnäytetyössä on: Mitä asioita tulee ottaa huomioon suunniteltaessa juhla-asua keski-ikäiselle naiselle? Kohderyhmä on minulle vaatetussuunnittelun näkökulmasta vieras, joten huomioon täytyy ottaa iän tuomat fysiologiset sekä psykologiset tekijät, jotta tuotteista saadaan ergonomisia. (Anttila 1993, 22). Käytän apunani Sonja Iltasen (2007) tutkimusta, jossa on tutkittu iän tuomia muutoksia vartalossa ja

mielessä sekä kohderyhmäni toiveita pukeutumisen suhteen. Alaongelmia ovat: Miten saan seitsemän ihmettä näkyviin asuissa? Miten suunnittelen uniikin asun? Pyrin ensisijaisesti käyttämään seitsemän ihmeen materiaalisia arvoja ja ominaisuuksia inspiraation lähteenä, en symbolisia. Jos kuitenkin tuntuu siltä, etten inspiroidu tarpeeksi materiaalisista ominaisuuksista, otan avuksi myös symboliset arvot. Toivon, että seitsemän ihmettä malliston inspiraation lähtökohtana ovat jo itsessään tarpeeksi uniikkeja pukujen lähtökohdiksi. Lopullisissa malleissa kuitenkin tietyt asiat, kuten helmikirjonta, luovat uniikin puvun. Hyödynnän uniikinpuvun luomisesta kertovaa Koskenurmi-Sivosen (1998) kirjaa muotitaiteilija Riitta Immosesta, jossa kerrotaan miten uniikki puku syntyy.

Pirkko Anttilan (1993) tekemässä kaaviossa (Kuva 1.) selviää miten ongelmaa lähdetään selvittämään ja miten se ratkaistaan. Aluksi on jonkinlainen mielikuva jonka jälkeen tiedostetaan ongelma ja kerätään asiaan koskevaa tietoa, havainnoidaan. Tämän jälkeen kerätyt tiedot hautuvat ja luovat lisää erilaisia mielikuvia, inspiraatioita sekä mahdollisesti suuntaa antavia ratkaisuja, joita myöhemmin kehitetään.

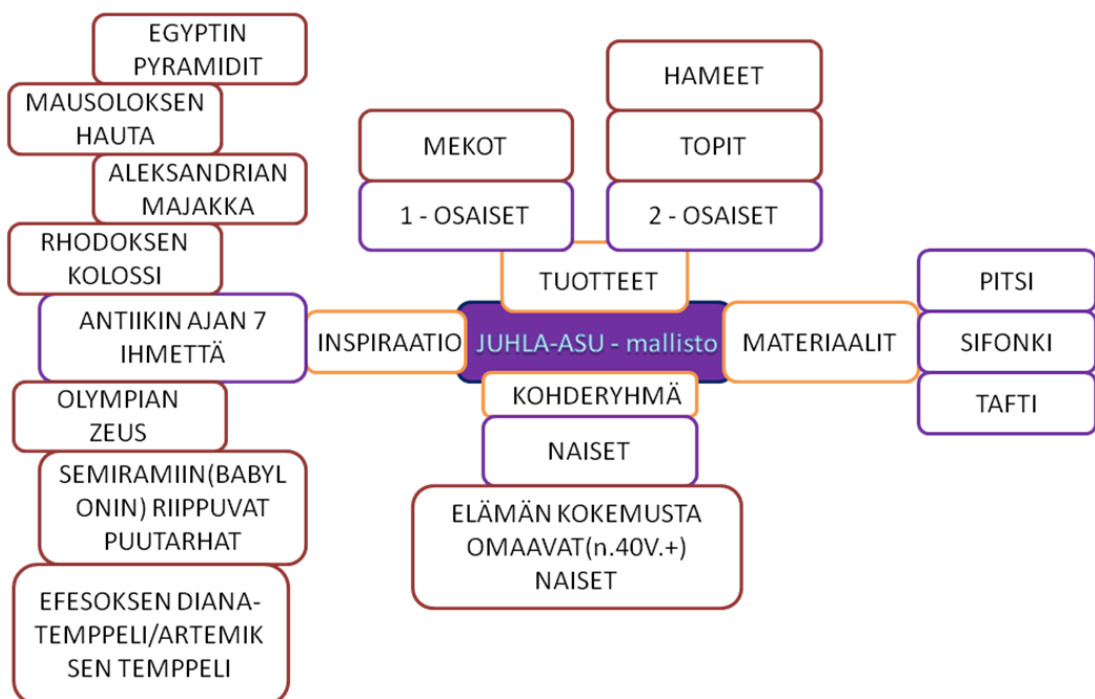
Kuva 1. Ongelman ratkaisun eteneminen. (Anttila 1993, 78)

Tämän jälkeen saattaa löytyä idea oivaltamalla tai sitä tietoisesti etsimällä, jonka jälkeen päästään erilaisiin ratkaisuihin, joita punnitaan kunnes lopullinen ratkaisu löytyy. (Anttila, 1993, 77–78).

Metodina käytän havainnointia. Havainnoimme kaikkea ympärillämme olevia asioita kaikilla aisteilla. Kaikki tekomme lähtevät havainnoimisesta. (Vilka 2006, 8-9). Tutkin minkälaisia juhla-asuja on saatavilla, kuulin palautteita yhteistyöyritykseni asiakkailta, jotka kuuluvat kohderyhmääni ja kävin myös keskusteluja yhteistyökumppanini Nora Surakan kanssa hänen omista kokemuksista ja palautteista, mitä hän oli saanut kohderyhmääni kuuluvilta ihmisiltä. Tarkkailevassa havainnoimisessa tutkimuskohteen asiat ja piirteet ovat ennalta määritetty. (Vilka 2006, 43). Ikääntyessä vartalo muuttuu, jolloin myös vaatteilta vaaditaan eri asioita kuin nuorempana. Hyödynsin tässä tapauksessa Sonja Iltasen (2007) tutkimusta, jossa käsitellään kohderyhmäni mieltymystä vaatteissa sekä tutkitaan, mitä muutoksia vartaloon ikä tuo tullessaan.

2.4 Käsitekartta

Ainut selvä asia, kun lähdin kokoamaan käsitekarttaa (Kuva 2.) oli inspiraation lähde. En muista mistä Antiikin Kreikan seitsemän ihmettä tuli mieleeni kesällä 2010, mutta Antiikin Kreikka ja mytologia ovat aina kiehtoneet minua. Malliston aihe ja kohderyhmä tarkentuivat työharjoitteluni aikana. Työharjoittelussa sain kokemusta juhla-asukankaiden materiaaleista ja juhla-asuista yleensäkin. Kohderyhmä selvisi, kun tajusin, miten paljon enemmän kysyntää kuin tarjontaa on keski-ikäisten naisten juhla-vaatteille.

Kuva 2. Käsitekartta

Tuotteet on jaoteltu yksi- ja kaksiosaisiin. Alun perin ajattelin, että mallistossa voisi olla myös housut tai haalariasu, mutta päätin kuitenkin pysyä hameissa, mekoissa ja yläosissa. Kaksiosaiset ovat käytännöllisempiä, koska niitä voidaan yhdistellä muiden ylä- tai alaosien kanssa ja ne ovat yleensä helpommin puettavissa. Työharjoitteluni aikana kuitenkin sain huomata, että jotkut asiakkaat halusivat nimenomaan yksiosaisen mekon vaikka kaksiosaisesta olisi saanut sen kuvan, että se on yksiosainen. Materiaaleiksi valitsin melko perinteiset juhla-asukankaat. Pitsiä olen vierastanut melko kauan, mutta nyt olen oppinut ja nähnyt, miten monin eri tavoin sitä voidaan hyödyntää.

3 SUKELLUS AIKUISEN NAISEN MAAILMAAN

Pääongelmassani pohdin sitä, mitä tulee ottaa huomioon suunniteltaessa juhla-asumallistoa keski-ikäiselle naiselle. Koska itselläni on vielä matkaa tähän maagiseen ikään, käytin apunani tutkimusta, jonka Sonja Iltanen (2007) on tehnyt. Kaikki me ikäännymme ja se tarkoittaa muutoksia vartalossamme. Jotkut turvautuvat plastiikkakirurgiaan pysyäkseen ulkonäöllisesti ikuisesti nuorena, toiset ikääntyvät luonnollisesti ja arvokkaasti hyväksyen iän tuomat muutokset.

3.1 Tervetuloa keski-ikään

Keski-ikä on rajoiltaan epämääräinen elämänjakso nuoren aikuisen ja vanhuuden välissä (Iltanen 2007, 10–11).

Kun ihmiset ikääntyvät, kertyy rasvakudosta tiettyihin paikkoihin enemmän, jolloin henkilöiden vartalotyyppi korostuu. Hormonitoiminta muuttuu jolloin pakaroiden muoto muuttuu litteämmäksi ja ylälantion leveys kasvaa. Selkänikamat ja välilevyt puristuvat kokoon, mikä aiheuttaa pituuden lyhentymistä. Rasvan kertyminen niskaan sekä selkärangan muutokset aiheuttavat kaulan ympäröimän kasvamisen. Lihasten surkastuminen käsivarsissa aiheuttaa olkavarren leveyden ja kädentien ympäröimän kasvamista, kun käsi litistyy ja painuu vartaloa vasten. (Iltanen 2007, 44–47.)

Arkena ja vapaa-aikana suositaan väljiä ja mukavantuntuisia vaatteita. Juhlissa sen sijaan ollaan valmiita pukeutumaan hieman tiukempiin ja istuvampiin vaatteisiin. Vyötäröllä, käsivarsilla sekä rintojen kohdilla suositaan väljyyttä, koska ne ovat yleisesti

ne kohdat vartalosta, jotka suurenevat iän myötä. Väljyyksien kanssa täytyy tosin olla varovainen, ettei puku muutu muodottomaksi tai pahimmassa tapauksessa korosta alueita, joita halutaan peittää tai visuaalisesti pienentää. (Iltanen 2007, 54.) Aikuiset naiset tietävät yleensä nuoria paremmin, mitä vaatteiltaan haluavat. He haluavat laatua ja ovat valmiita maksamaan siitä, koska haluavat, että vaatteet kestävät aikaa. Keski-ikäiset naiset tiedostavat hyvin oman ikänsä ja haluavat näyttää sen pukeutumalla, ja näin erottua nuoremmista sekä iäkkäämmistä naisista. (Iltanen 2007, 73–74.)

3.2 Mielikuvia materiaaleista

Keski-ikäiset naiset kiinnittävät usein huomiota materiaaleihin ja ovat valmiita maksamaan laadukkaista materiaaleista. He suosivat luonnonkuituja niiden pehmeiden, hengittävyiden ja sileyden vuoksi. Kielteiset ajatukset tekokuiduista juontavat juurensa luultavasti 1960- ja 1970-luvun hiostaviin ja koviin tekokuituihin, jolloin teko-kuidusta valmistetut kankaat olivat vielä alkutekijöissään verrattuna tähän päivään. Verenkierto heikentyy ikääntyessä, jolloin materiaalin tuoma lämpö on tärkeää. Se ei kuitenkaan saa hiostaa kuumien aaltojen iskiessä. (Iltanen 2007, 60–61.) Silkki mukautuu kehon ja lämpötilan mukaan, mikä tekee siitä miellyttävän. Toisaalta se myös imee kosteutta hyvin, jolloin hikoilu näkyy kankaassa selvästi. (Boncamper 1999, 203; Iltanen 2007, 62–63.) Vanhemmat naiset arvostavat yleensä laatua ja suosivat hillittyjä värejä. Materiaalin valinnalla pystytään vaikuttamaan siihen, minkälaisen vaikutelman tuote antaa. Vaikka malli on sama, materiaalista riippuen se voi soveltua niin arki kuin juhlaikäyttöön.

3.3 Kuinka paljon voi paljastaa?

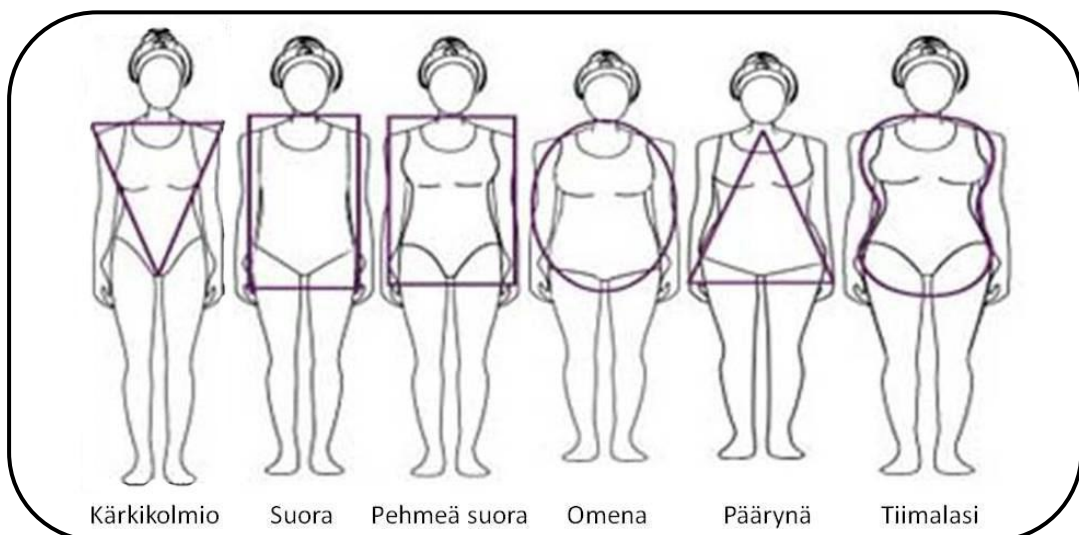
Kun ikää tulee lisää ja vartalo muuttuu, tulee harkittua tarkemmin mitä laittaa päällensä ja kuinka paljon paljastaa. Hihattomat paidat, avarat pääntiet ja lyhyet minihameet eivät enää välttämättä ole eduksi. Päinvastoin siitä saattaa saada vaikutelman henkilöstä, joka epätoivoisesti yrittää olla nuorempi kuin onkaan ja lopputulos on kaikkea muuta kuin kaunis. Jos ei kuitenkaan tahdo peittää itseään kokonaan, ovat läpikuultavat materiaalit, kuten sifonki, loistavia. Ne antavat vaikutelman paljaasta ihosta peittäen kuitenkin ne osat kehosta, joita ei välttämättä täysin paljaaksi halua jättää. Esimerkiksi läpikuultavat materiaalit hameissa säärrien kohdalla ja yläosissa käsivarsien kohdalla toimivat tässä tarkoituksessa hyvin. Vartalon päälinjaukset on hyvä jättää näkyviin, mutta niin sanotut ongelmakohdat on syytä peittää. Kaulan ja niskan näkyvät ikään-

tymiset voidaan peittää kauluksellisilla vaatteilla ja käsivarsien sekä kyynärpäiden ikääntymiset riittävän pitkillä hihoilla. Jokainen tietysti loppupeleissä päättää itse, kuinka paljon ihoa paljastaa pukeutuessaan. Täysin peittäviin vaatteisiin päädytään yleensä siksi, että ne tuntuvat turvallisilta. Tosiasiassa ne saattavat kuitenkin vain korostaa kehon isoa kokoa ja ikääntymistä. (Iltanen 2007, 110–112.)

4 MITTASUHTEIDEN MUOTOILU VISUAALISESTI

Median antamat kauneusihanteet luovat paineita niin nuorille kuin myös vanhemmille naisille. Ihon pitäisi olla virheetön, vartalon pitkä, kurvikas ja hoikka. Todellisuudessa kuvien mallitkaan eivät luonnostaan täytä näitä kriteereitä. Kuvien muokkaaminen on arkipäivää, eikä yksikään mainoskuva lähde painoon muokkaamattomana.

Vartaloita on kaikenkokoisia ja – muotoisia (Kuva 3.) ja koska erilaisia vartaloita on yhtä monta kuin on ihmisiäkin, on vartalotyypit lajiteltu erilaisiin ryhmiin: Ylösalaisin käännetty kolmio/ kärkikolmio, suora, pehmeän suora, päärynä, pyöreä/omena, tiimalasi.

Kuva 3. Vartalotyypit

Vartalon mittasuhteita voidaan visuaalisesti muotoilla värien ja leikkauksien avulla. Tarkoituksena ei ole peittää muotoja, vaan saada aikaan sopusuhtaisen näköinen vartalo. Poikittaiset leikkaukset lyhentävät ja leventävät kun taas pitkittävät leikkaukset pidentävät ja hoikentavat. Kiiltopintaisilla kankailla on suurentava vaikutus, kun taas

mattapintaiset, himmeät kankaat pienentävät. Lämpimät, voimakkaat ja vaaleat värit suurentavat, kun taas tummat ja kylmät värit pienentävät. (Fallenius et al. 1979, 98–99.)

Avoimet, syvään uurretut pääntiet, kuten esimerkiksi v-pääntie, pidentävät kaulaa ja kapea v-aukko kaventaa sitä. Korkeat pystykaulukset sekä väljät ja runsaat pääntiet luovat poikittaisia linjoja, jolloin ne saavat aikaiseksi vision lyhyemmästä kaulasta. Suoraa ja voimakasta hartialinjaa voidaan pehmentää pitkittäisleikkauksilla. Myös raglanhiha pyöristää ja kaventaa olkalinjaa. Kevyt ja vaalea kangas antaa suurentavan vaikutelman. Kapeat hartiat saavat lisävolyymia poimutetuilla tai laskostetuilla hihoil- la Myös istutetut hihat sekä lampaanlapahihat tuovat ryhtiä kapeille hartioille. (Anttila & Jokinen 2000, 30–31; Faux 2000/1999, 38–39; Spillane 1992/1991, 93; Spillane 1997/1995, 63–67.)

Lyhyttä ylävartaloa saadaan pidennettyä kun lasketaan vyötärölinjaa mahdollisesti jopa lantiolle asti. Kapea, niukka yläosa ja voimakkaasti poimutettu, pallomainen ala-osa korostavat ylävartalon lyhyyttä. Jos ylävartalo on pitkä, nostetaan vyötärölinjaa, jolloin jalkoihin saadaan lisää pituutta. Empirelinjainen mekko toimii erinomaisesti. (Anttila & Jokinen 2000, 32–33; Spillane 1992/1991, 94.)

Hoikkaa vaikutelmaa voidaan tavoitella joko muotoillun tai suoran vaatteen avulla riippuen vartalotyypistä. Kurvikasta vartaloa voidaan hoikentaa muotoilemalla pitkit- täisleikkauksia ja suoraa vartaloa tai suurta vatsaa saadaan hoikemmaksi suorilla py- stylinjoilla. (Iltanen 2007, 109–110.)

5 JUHLA-ASUT JA ALUSASUT

Pukeutumisessa kaiken a ja o ovat hyvät alusvaatteet. Ne eivät kiristä tai purista vaan mahdollisesti muotoilevat vartaloa kauniiksi ja sopusuhtaiseksi. Juhlavaatteet vaihte- levat tilaisuudesta riippuen. Etikettisääntöjen mukaan tiettyihin tilaisuuksiin pukeudu- taan tietyn tyyliin asuihin. Juhlapukujen alla bodyt ja tuubit ovat loistavia vartalo- den muotoiluun. Ne tukevat, silottavat ja tuovat muotoa kurveihin. (Sarvi 2008, 33.) Jos body on liian pieni ja se kiristää lahkeista, voi seurauksena olla suonenvetoja, tur- votusta ja pahimmassa tapauksessa jopa suonikohjuja. Alushamemainen body on näis-

sä tapauksissa oiva valinta. Niissä on usein myös housuosa kätkettynä, jota ei ole kuitenkaan pakko kiinnittää. Liian pienet alushousut puristavat sekä vatsa- että selkämakkarat esiin. Alushousut, joissa on muotoileva keskitakasauma, antavat tukea niin takamukselle kuin alavatsalle. (Krons 2005, 76.)

Oikean kokoisilla ja mallisilla liiveillä on myös tärkeä merkitys ja niillä voi tehdä paljon. Liian tiukat rintaliivit kuitenkin muodostavat taakse ylimääräisiä kuhmuroita ja eteen rintojen kohdalle ”ylimääräiset” rinnat. Oikean kokoiset liivit tuntuvat mukavilta ja antavat tukea. Markkinoilla on saatavilla myös silikonitoppauksia, jotka ovat mahdollista laittaa rintaliivien sisälle, jolloin ne antavat luonnollisen näköisesti lisää muotoa ja täyteläisyyttä. (Krons 2005, 78.)

1920- ja 1930-luvuilla cocktail-mekot tulivat muotiin muun muassa Chanelin ansiosta. Cocktail-mekkoa käytettiin niin cocktail kutsuilla kuin myös illallisilla ja se syrjäytti aikaisemmin tehetkissä käytetyt iltapäiväleningit. Se on polvipituinen tai hieman polven alle ylettyvä ja paljastaa usein joko olkapäät tai kädet. Erityisesti yksi cocktail-lasu on vakiinnuttanut paikkansa ja se on niin sanottu pikkumusta, joka on yksi olennaisimmista asuista monen naisen vaatekaapissa. (Callan 1998, 68.) Etikettisääntöjen mukaan cocktail-mekkaan pukeudutaan, kun kutsussa lukee tumma puku. (Kämäräinen 2005, 254.)

Kylminä vuodenaikoina iltapuvun materiaaleina voidaan käyttää ohuita villakankaita tai paksuja silkkikankaita. Kevyitä silkkikankaita ja silkkimäisiä tekokuitukankaita suositaan lämpiminä vuodenaikoina, kuten myös läpikuultavia ja ohuita kankaita. Paljetit, helmet, painokuviot tai metallinhohtoinen lamee-kangas tuovat näyttävyyttä. Iltapuvuissa näkyvät muodin vaikutukset materiaaleissa ja leikkauksissa. Puku voi olla peittävä tai avonainen, pitkä tai lyhyt. (Lindfors & Paimela 2004, 68.) Iltapukua käytetään tilaisuuksissa, joissa mies pukeutuu smokkiin. (Kämäräinen 2005, 253.)

Juhlapuku on juhlavasta materiaalista tehty käyttäjän mieltymysten mukaan joko peittävä tai avonainen täyspitkä puku. Jos juhlapuku on illallispuku, painottuu näyttävyyden puoleen yläosaan. Jos taas puku on tanssiaisiin, helman täytyy antaa tilaa askelille ja puvun kokonaislinja on tärkeä. Juhlapuvun materiaaleina voidaan käyttää samettia, pitsiä, erilaisia silkkejä, läpikuultavia kankaita, metallinhohtoista lameeta sekä helmiä ja paljettikirjailtuja kankaita. Juhlapuku voi olla minkä värinen tahansa, jopa valkoinen tai musta. Puvun yläosa tulee olla hyvin tuettu varsinkin silloin, kun pukuun lisä-

tään kunniamerkit. (Lindfors & Paimela 2004, 73.) Juhlapukua käytetään silloin, kun miehen puku on frakki. (Kämäräinen 2005, 249.)

6 SUUNNITTELU

Lähdin suunnittelussa liikkeelle kartoittamalla, minkälaisia juhla-asuja on tarjolla niin väreissä kuin muodoissakin. Eniten hyödynsin Internet-kauppoja sekä suunnittelijoiden sivuja, joista oli helppoa ja nopea nähdä suuri määrä erilaisia asuja. Luonnostelin muotoja paperille (Kuva 4.) ja pohdin, mitä asioita muokkaamalla niistä saisi kohderyhmälleni sopivampia.

Kuva 4. Luonnoksia

Lisäsin asuihin erilaisia hihoja, sekä muokkasin helmojen muotoja ja pituuksia. Kokeilin erilaisia pääniteitä, vinoja sekä epäsymmetrisiä linjoja ja siirtelin vyötärölinjaa. Kokeilin myös kevyempiä hihvaihtoehtoja, kuten pitsihihoja sekä ohuita sifonkihihoja. Nämä eivät kuitenkaan auttaneet minua tarpeeksi, koska tarvitsin oikeita kuvia, oikeista ihmisistä ja mahdollisimman lähellä kohderyhmäni ikää, jotta pukujen hahmottaminen onnistuisi paremmin.

Suomessa on yhdet julkiset juhlat, joita seurataan jo pelkästään pukujen takia ja joista löytyy paljon kuvamateriaalia. Presidentin Itsenäisyyspäivän vastaanotolla vierailee

runsas määrä vanhempia naisvieraita, joten tutkin, minkälaisissa puvuissa linnanjuh-
lissa on juhlittu vuosina 2000 ja 2010. (Kuvat 5. & 6.) Värimaailma on hillittyä ja
tummempat puvut näyttivät olevan suositumpia kuin vaaleat. Puvuissa on usein eril-
linen bolero, jakku tai huivi, mutta myös hihallisia iltapukuja näkyi yllättävän paljon.
Pääsääntöisesti puvut ovat melko yksinkertaisia ja suoralinjaisia.

Kuvat 5. & 6. Linnanjuhlien pukuloistoa vuonna 2000 & 2010

Kuvista näki myös hyvin, mikä sopii ja mikä ei sovi keski-ikäiselle naiselle. Kuvissa
oli pukuja, jotka sopisivat nuorille, mutta ovat liian avonaisia tai paljastavia vanhem-
malle naiselle. Myös tapa, millä pukua kantaa, voi pilata puvun täysin. Huono ryhti ja
laahustava askel eivät anna puvulle tai sen kantajalleen arvoa.

Kun olin kartoittanut saatavien pukujen valikoimaa sekä tutustunut, minkälaisiin pu-
kuihin kohderyhmäni henkilöt pukeutuvat juhliin, tutustuin Antiikin Kreikan seitse-
mään ihmeeseen tarkemmin ja lähdin ihmeistä yksitellen liikkeelle. Kasasin mielle-
karttoja siitä, mitä mikäkin ihme tuo mieleeni muodoiltaan, väreiltään ja materiaaleil-
taan. (Liitteet 2/1, 2/2, 2/3 ja 2/4.) Helpoimmat ihmeet, joista sain heti mielikuvia, oli-
vat: Gizan suuri pyramidi, Aleksandrian majakka sekä Babylonin riippuvat puutarhat.
Muut ihmeet vaativat hieman enemmän pohdiskelua, jotta löytäisin jonkun asian, mis-
tä lähteä suunnittelussa liikkeelle.

6.1 Maailman seitsemän ihmettä

Otin inspiraation lähteeksi antiikin ajan maailman seitsemän ihmettä (Kuva 7.) ja nii-
den muodot, värit sekä materiaalit. Maailman seitsemän ihmettä olivat antiikin Krei-
kan ajan maailman mahtavimmat rakennukset ja monumentit.

Kuva 7. Antiikin Kreikan ajan maailman seitsemän ihmettä

Kreikkalaiset tiedemiehet laativat listan maailman seitsemästä ihmeestä noin 2200 vuotta sitten. Tämä jälkeen on tehty lista uuden maailman seitsemästä ihmeestä, mitkä valittiin maailmanlaajuisella äänestyksellä vuonna 2007 (New7Wonders, 2008).

6.1.1 Gizan suuri pyramidi

Gizan suuri pyramidi on vanhin alkuperäisistä antiikin ajan seitsemästä ihmeestä. Se rakennettiin noin 2560 e.a.a. Faarao Khufun haudaksi ja on ainut antiikin Kreikan ajan seitsemästä ihmeestä, joka on säilynyt tähän päivään asti. Pyramidi oli noin 145 metriä korkea, mutta se on ajan kuluessa rapautunut ja sen korkeus on näin kärsinyt. Sen arvellaan olleen planeettamme korkein ihmisen rakentama rakennelma jopa neljän vuosituhannen ajan. (National Geographic 2007.) Pyramideista ensimmäisenä tulivat mieleeni kultainen, paahdavan kuuma aavikko ja pyramidin kolmiomainen muoto.

6.1.2 Semiramiin / Babylonin riippuvat puutarhat

Sanotaan että riippuvat puutarhat sijaitsivat Eufrat-joen rannalla Babyloniassa, nykypäivän Irakissa, mutta täyttä varmuutta asiasta ei ole. On myös ollut epäilyjä siitä, onko puutarhaa koskaan edes ollut olemassa. Sanotaan, että Babylonian kuningas Nebukadnessar rakensi puutarhan vaimoilleen Semiramiille noin 600 e.a.a. kuninkaalliseen palatsiinsa Mesopotamian aavikolle. Puutarhan oli tarkoitus lievittää kuninkaan vaimon koti-ikävä, joka kaipasi kotimaansa Medesin, nykyisen Pohjois-Iranin, vehreyttä. Kaikista yksityiskohtaisimmat kuvailut puutarhoista ovat peräisin Kreikan historioitsijoilta. Muinaisen Babylonian historiasta ei löydy tietoa puutarhasta. (National Geographic 2007.) Puutarhoista tuli heti mieleeni musta pitsi sekä syvä, tumma vihreä.

6.1.3 Artemiin temppeli / Efesoksen Diana-temppeli

Suuri marmoritemppeli oli kunniaosoitus omistettu Kreikan jumalattarelle Artemikselle. Se valmistui noin vuonna 550 e.a.a. Efesokseen, lähelle nykypäivän Selçuk kaupunkia, Turkkiin. Temppeli koostui 120 pylväästä, joista jokainen oli noin 20 metriä korkea. Temppelin sisällä sanottiin olevan ainutlaatuinen kokoelma taidetta, muun muassa myyttisten naissotureiden, Amatsonien, pronssiset patsaat. Vuonna 356 e.a.a. mies nimeltä Herostratus poltti temppelin, koska halusi tulla kuuluisaksi. Temppeli jälleenrakennettiin, mutta gootit tuhosivat sen vuonna 262 j.a.a. ja kristityt vuonna 401 j.a.a. Konstantinopoliksen arkkipiispan, Pyhän Johanneksen Krysostomoksen käskystä. Nyt osa temppelin perustuksista on kaivettu esiin ja osa pylväistä on uudelleen pystytetty. (National Geographic 2007.) Ensimmäisiä mielikuvia temppelistä olivat pylväiden muodot. Marmori sekä pronssiset patsaat antoivat värimaailman.

6.1.4 Olympian Zeus

Massiivinen patsas Kreikan Jumalten kuninkaasta, Zeuksesta, rakennettiin alkuperäisten Olympiakilpailujen kunniaksi, jotka pidettiin antiikin Olympian kaupungissa. Patsas istui jalokivin koristelulla, puisella valtaistuimella, temppelin sisällä katsoen kaupunkiin. 12-metrisellä patsaalla oli valtikka toisessa kädessä ja pieni patsas voiton jumalattaresta Nikestä toisessa kädessä. Molemmat oli valmistettu norsunluusta ja arvokkaista metalleista. Temppeli suljettiin kun Olympialaiset kiellettiin pakanallisuuden harjoittamisena 391 j.a.a. sen jälkeen, kun kristinuskosta tuli Rooman keisarikun-

nan virallinen uskonto. Patsas tuhottiin lopulta, vaikkakin historioitsijat ovat väitelleet siitä, tuhottiinko patsas temppelin mukana vai siirrettiinkö se Konstantinopoliin jossa se paloi tulipalossa. (National Geographic 2007.) Mielikuvina tulivat mahtipontinen, marmorinen patsas sekä kultaista väriä koristuksina. Ajattelin muuntaa Zeus Jumalan Kreikan Jumalattareksi.

6.1.5 Halikarnassoksen mausoleumi / Mausoloksen hauta

Halikarnassoksen kuuluisa hauta rakennettiin 370 e.a.a. ja 350 e.a.a. välisenä aikana Kuningas Mausolokselle. Legenda kertoo, että kuninkaan sureva vaimo Artemisia II rakennutti haudan heidän rakkautensa muistoksi. Mausolos oli satraappi, muinaisen Persian kuvernööri, ja hänen tarumainen hautansa on mausoleumi sanan lähde. Rakennelma oli 40 metriä pitkä ja 45 metriä korkea. Sitä ihailtiin sen arkkitehtuurisen kauneuden ja loistokkuuden takia. Haudan keskimäinen kammio oli koristeltu kullalla ja ulkoinen puoli koristeellisilla kivifriiseillä ja veistoksilla. Mausoleumi seisoipaikallaan 1400-luvun alkuun, jolloin ristiretkelijät purkivat sen osiin saadakseen materiaaleja uuteen linnaan. Jotkut veistokset ja friisiosat säilyivät ja ovat nähtävillä British Museumissa Lontoossa, Englannissa. (National Geographic 2007.) Jo pelkästä ihmeen nimestä tuli mieleen kuolema. Musta, pitsihuntuinen hautajaiskaapu, jossa kiven harmaa ja kulta ovat väreinä.

6.1.6 Aleksandrian majakka / Faroksen majakka

Aleksandrian majakka oli ainut antiikin ajan ihme, jolla oli käytännöllinen tarkoitus. Se toimi tienviittana laivoille, jotka seilasivat pois Egyptin Aleksandrian, nykyinen El Iskandarîya, satamasta vaarallisille vesille. Majakka rakennettiin pienelle Faroksen saarelle vuosien 285 e.a.a. ja 247 e.a.a. välillä. Sen arvioitu korkeus oli 117 metriä vaikkakin monet uskovat sen olleen merkittävästi korkeampi. Öisin majakka valaistiin tulen avulla ja päivisin kiillotetut, pronssiset peilit heijastivat auringon valoa. Sanoetaan, että majakka näkyi jopa 50 kilometrin päähän merelle. Valtava rakennelma vartioi Välimeren rannikkoa yli 1500 vuotta kunnes se vahingoittui pahoin vuosien 1303 ja 1323 maanjäristyksissä. (National Geographic 2007.) Majakan valo ja turkoosi meri olivat ensimmäiset mielikuvat.

6.1.7 Rhodoksen kolossi

Rhodoksen kolossi oli matalin seitsemästä ihmeestä. Se valmistui vuonna 282 e.a.a. kahdentoista rakennusvuoden jälkeen ja vain 56 vuotta myöhemmin patsas katkesi polvien kohdalta maanjäristyksessä. Kivistä ja teräksestä valmistettu, pronssattu patsas kuvasti saaren suojelijaa, auringon jumala Heliosta. Se katsoi merelle Madrákin satamasta, Välimeren saarelta Rhodokselta, vaikkakin nykyään ei enää uskota sen seisoneen hajareisin sataman sisääntuloaukossa, toisin kuin kuvissa usein on kuvattu. Kolossi oli noin 33 metriä korkea, jolloin se oli tiedettävästi sen ajan korkein patsas. Se pystytettiin juhlistamaan saaren kolmen kaupunkivaltion yhdistymistä, jotka onnistuneesti vastustivat Makedonian antagonistien pitkäaikaista piiritystä. (National Geographic 2007.) Mieleeni tuli kivipatsas, jonka päälle valuu pronssia.

6.2 Malliston materiaalit

Mallistoni kankaiden materiaaleiksi valitsin pitsin, taftin ja sifongin. Näiden lisäksi koristeeksi tulee helmiä ja paljetteja.

Sifonki on kevyt harsomainen kangas, joka on valmistettu villasta, silkistä tai silkkimäisistä synteettisistä kuiduista. Sifonkia käytetään yleisimmin iltapuvuissa ja huiveissa (Callan 1998, 64; Lindfors & Paimela 2004, 166). Sifonkia on ajateltu käytettävän malliston asujen hihoissa ja kauluksissa.

Tafti on jäykkä ja kahiseva juhlapukukangas, joka on valmistettu silkistä, muuntokuiduista tai synteettisistä kuiduista, yleisimmin polyesteristä. Tafti on säilyttänyt suosionsa iltapukukankaana 1800-luvun loppupuolelta tähän päivään asti (Callan 1998, 230; Lindfors & Paimela 2004, 179). Tafti on jokaisessa asussa niin sanotusti pohjana, jonka päälle mahdolliset muut materiaalit muotoillaan.

Pitsi on reikämäinen ja kuvioitu kangas, joka on joko käsin tai koneellisesti kudottu. Ennen 1800-lukua pitsiä valmistettiin lähinnä pellavasta, mutta 1800-luvulla puuvillasta valmistettu pitsi yleistyi (Callan 1998, 142–143). Puutarha-asussa ajattelin pitsin kuvion mukaisesti leikattuna asun päälle. Halusin myös käyttää pitsiä jossakin toisessa asussa, jottei Puutarha jäisi aivan erilliseksi.

6.3 Uniikin puvun luominen

Luominen tai luomus merkitsee luovuuden teoreettisempaa näkemistä ja viittaa puvun suunnitteluun sekä rakentamiseen, kun puhutaan couture asusta. Uniikki tarkoittaa ainutlaatuista. Sillä viitataan asuun joka ei ole ainoastaan tehty tietylle asiakkaalle, vaan myös suunniteltu yksinomaan hänelle. (Koskennurmi-Sivonen 1998, 83.)

Uniikin puvun luomisessa on monia eri vaiheita. Ideat, joista lähdetään liikkeelle, on ensimmäinen vaihe, jonka jälkeen tulee koko prosessin ydin eli ideoiden kehittäminen. Sen jälkeen vastaan tulevat suunnittelun vapaudet ja rajoitukset, jonka jälkeen tehdään päätös tuotteen yleisestä valmistuksesta ja yksityiskohtien teknillisestä toteutuksesta. Tämän jälkeen suoritetaan prosessissa mukana olleiden henkilöiden kesken roolijako, joiden kanssa kommunikoidaan, arvioidaan ja annetaan palautetta. Viimeiseksi tehdään lopullinen luonnos asusta, jonka jälkeen leikataan kangas, ommellaan, sovitetaan ja lopuksi puku kirjotaan. (Koskennurmi-Sivonen 1998, 94.) Kokonaisen malliston suunnittelu on suurimmalta osin samanlainen prosessi, kuin yhden puvun luominen asiakkaalle. Asut ovat tarkoitettu myytäväksi, joko joillekin tietyille tai mahdollisille asiakkaille. (Koskennurmi-Sivonen 1998, 220.)

Asun malli määräytyy tilaisuuden mukaan. Monikäyttöisten asujen käyttö on kasvanut. Niitä voidaan muuttaa joko juhlavammaksi tai arkisemmaksi. Näissä puvuissa yhden tilaisuuden mukaan suunnittelu ei ole aina oleellista ja asiakas yleensä toivookin puvun sopivan eri tilaisuuksiin. Puvun mahdollinen monikäyttöisyys täytyy ottaa huomioon myös yksityiskohtia suunniteltaessa. (Koskennurmi-Sivonen 1998, 200.)

Puvun nimeäminen antaa jonkinlaisen mielikuvan puvusta. Tämä on erityinen piirre uniikin puvun tuottamisessa. Nimen antaminen antaa myös ensivaikutelman puvusta. Usein couture suunnittelija pysyy itse sivussa, kun nimiä aletaan keksiä ja antaa toisten ehdottaa mahdollisia nimiä asuille. Suunnittelija on kuitenkin aina vastuussa puvun lopullisen nimen valinnassa. On tärkeää muistaa, että vaikka nimi lisääkin mielikuvaa puvusta, se on kuitenkin harvoin pukua kuvaileva tai sellainen, mikä ilmaisee puvun varsinaista käyttötarkoitusta. (Koskennurmi-Sivonen 1998, 221–222.)

Koruompeijalla on merkittävä rooli uniikin puvun luomisessa. Puvun koristelun kirjontaidea lähtee liikkeelle couture suunnittelijalta. Kuinka paljon pukuun tulee kirjontaa ja minkälaista, riippuu siitä, mikä sopii puvun muotoon. Kirjonnat ovat uniikkeja,

eikä niitä ennalta valita mistään mallista ja tällöin luottamus koruompelijan työhön on tärkeä. Kirjonnan mallin suunnittelu ja tekeminen kehittyy, kun kirjontaa tehdään toistuvasti. Työn motivaation ja inspiraation salaisuuksia ovat kokeileminen, työn ilo ja leikkisyys. (Koskennurmi-Sivonen 1998, 223.)

Yksilöllisyys on kaikkein tunnusomaisin piirre uniikeissa puvuissa. Sitä pidetään yleensä niin itsestään selvyytenä, että sitä harvemmin mainitaan. Yksilöllisyyttä tuoviin yksityiskohtiin tai näkökulmiin kiinnitetään kuitenkin usein huomiota. (Koskennurmi-Sivonen 1998, 261.) Asianmukainen puku syntyy yleensä asiakkaan ja couture suunnittelijan vuorovaikutuksesta. Asianmukaisuus viittaa laatuun, sekä ensisijaisesti asun oikeanlaiseen ilmeeseen tietyssä tilaisuudessa. Sopivat asusteet on saatettu ottaa huomioon jo pukua suunniteltaessa, jolloin myös puku on niiden avulla muunneltavissa. (Koskennurmi-Sivonen 1998, 269.)

6.4 Suunnitteluprosessi & valmis mallisto

Malliston ideoinnin lähtökohtana on Antiikin Kreikan seitsemän ihmettä. Koska lähtökohdan pohjalta tehdään muotoja sekä materiaaleja koskevat päätökset (Nuutinen 2004, 197), tein miellekartat (Liitteet 2/1, 2/2, 2/3 ja 2/4), joissa mietin väri- ja muotomaailmaa ja joiden pohjalta lopulta piirsin luonnokset. (Kuva 8.) Värimaailma oli selvillä, joten asujen muotoja täytyi hakea, joistakin ihmeistä kauemmin, kuin toisista.

Kuva 8. Luonnoksia ihmeistä

Oli helpompaa keskittyä yhteen ihmeeseen kerrallaan, kuin yrittää heti luonnostella koko mallistoa. Näin luonnokset oli myös helpompi esitellä yhteistyökumppanille, jotta niistä sai jonkinlaisen käsityksen, mitä ihmettä mikäkin luonnos esittää. Miellekartat, jotka olin kasannut, olivat Surakan mielestä hyviä ja kuvaavia. Varsinkin värimaailman hillityt värit sopivat hänen mielestään kohderyhmälleni. Tämä oli hyvä, sillä ihmeet ovat keskenään hyvin erilaisia, joten yritin etsiä jonkun asian millä yhdistäisin asut. Väriteema saattaa pelastaa hajanaisen malliston. (Nuutinen 2004, 180). Hän oli myös sitä mieltä, että luonnoksissa saattoi hyvin olla jo pari valmista asua mallistoon ja muutamia asuja jatkokehittämällä sekä yhdistelemällä mallisto olisi valmis. Tein joistakin asuista lisää luonnoksia ja lopulliset mallit varmistuivat toisessa keskustelussa yhteistyökumppanin kanssa.

Malliston asut nimesin luonnollisesti ihmeiden mukaan. Alun perin Mausoleumin hauta-asu kulki nimellä Hauta, mutta muutin sen Mausoleumiksi, koska Hauta ei mielestäni sopinut juhla-asun nimeksi. Mausoleumi (Kuva 9.) on kaksiosainen juhlapuku. Siinä on kullan värisestä sifongista tehty kaulushuppu. Hame ja yläosa ovat taftia ja yläosan kokopitkissä hihoissa on mustaa pitsiä kullan värisen taftin päällä. Puutarha (Kuva 10.) on cocktail-mekko, mikä on tehty tummanvihreästä taftista, minkä päällä on epäsymmetrisesti mustaa pitsiä. Puvussa on v-mallinen pääntie ja kolme neljäsosa-
hihat.

Kuvat 9, 10 & 11. Mausoleumi, Puutarha & Pyramidi

Pyramidi (Kuva 11.) on polvipituinen cocktail-mekko. Siinä on kahta eriväristä taftia, jolloin puvun kolmiot erottuvat selkeästi. Puvussa on kolme neljäsosa vesiputoushihat.

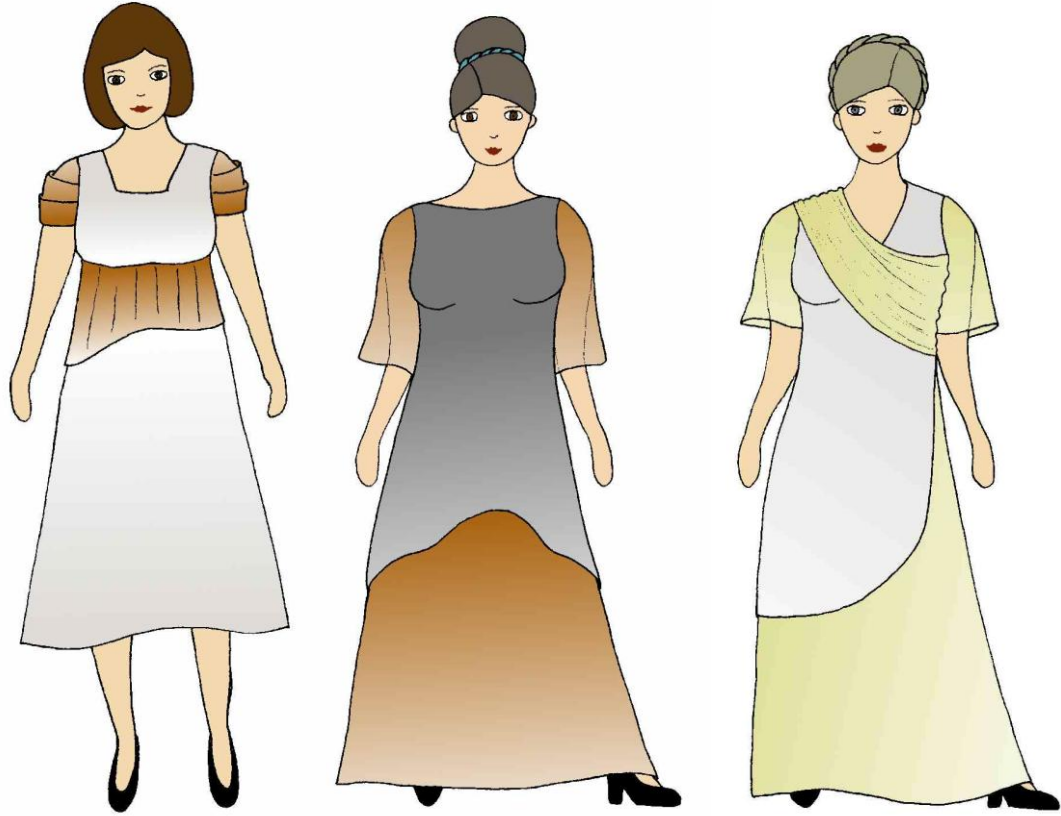
Majakka (Kuvat 12 & 13.) on sekä iltapuku, että cocktail-mekko. Cocktail-mekkonapuku toimii ilman turkoosia hametta ja iltapukuna hameen kanssa. Alun perin olin suunnitellut väreiksi (Kuva 12.) tumman harmaata taftia, pronssista sifonkia sekä turkoosia sifonkia.

Kuvat 12 & 13. Majakka suunniteltu & Majakka toteutettu

Lopulta värit olivat kuitenkin (Kuva 13.) oliivin vihreä tafti, kullanhohtoisesta beigestä sifongista tehty huivimainen pääntie ja alla oleva turkoosi sifonkihame. Hihat ovat puvussa täyspitkät.

Temppeli (Kuva 14.) on taftista tehty, kaksiosainen cocktail-mekko. Hame on A-linjainen ja marmorin värinen. Yläosassa on sekä pronssin että marmorin väriä. Hihat ovat lyhyet vesiputoushihat. Kolossi on (Kuva 15.) on pitkä iltapuku. Hameessa on sekä tummanharmaata että pronssista taftia. Hihat ovat pronssinväristä sifonkia.

Kuvat 14, 15 & 16. Temppeli, Kolossi & Zeus

Zeus (16.) muodostuu marmorin sekä kullanvärisestä taftista. Puolihihat ja olalta rinnan yli rypyttetty kangas on kullan väristä sifonkia.

Kaikki mallit ovat linjoiltaan melko yksinkertaisia ja väreiltään hillittyjä.

6.5 Kaavoitus ja valmistus

Seitsemästä ihmeestä valitsin valmistettavaksi asuksi Majakan (Kuva 17.). Päädyin siihen, koska asu on kaksiosainen. Alkuperäistä mallia jouduin muuttamaan värillisesti kangasvalikoiman takia.

Kuva 17&18. Majakka kokonaisuudessaan ja Majakka cocktail-mekkona (Kuvat ©Riikka Eskelinen)

Valitsemani kankaat ovat oliivinvihreää joustotaftia, kullan hohtoista, beigeä sifonkia sekä turkoosia sifonkia. Vuorikankaat ovat polyesteriä. Huivimaisessa kauluksessa ja hameen helmassa on helmiä.

Jäljensin aluksi puvun peruskaavan 1:4 koossa, johon tein tarvittavat kuosittelut. Tämän jälkeen kopioin Bodystyling- kaavoista puvun peruskaavan kokoa 42 perusvartalolle, pituudessa 164cm. Tein tarvittavat muutokset kaavoihin, jonka jälkeen suoritin protokankaiden leikkuun. Kun ensimmäinen protokappale oli kasassa, sovitin pukua 42 kokoiselle mallille ja leikkasin siihen avaramman pääntien. Pääntiestä tuli sen verran avara, että rintamuotolaskoksia täytyi siirtää olalle päin 2cm. Lisäsin 2cm saumanvarat eteen, jatkettuihin rintamuotolaskoksiin sekä taakse, jatkettuihin muotolaskoksiin. Sivusaumoihin, olkasaumoihin sekä pääntielle ja kädentielle lisäsin 1,5cm käänteet. Näiden avulla pukua voi tarvittaessa hieman suurentaa. Helmassa ja hihoissa on 5cm käänteet, jolloin helmaa ja hihoja on mahdollista pidentää. Koska puku on joustotaftia, eivät aiemmat ompelujäljet jää näkyviin samalla tavalla kuin joustamattomassa taftissa, jos pukua tarvitsee suurentaa. Muotoilin huivimaisen kauluksen vasta varsinaiseen työhön. Hihan pituus ja helmojen pituus tarkistettiin 165cm pitkän mallin päällä.

7 LOPPUPÄÄTELMÄT

Pääongelmana opinnäytetyössä oli: Mitä asioita tulee ottaa huomioon suunniteltaessa juhla-asua keski-ikäiselle naiselle? Eniten tässä asiassa minua auttoi Sonja Iltasen (2007) tutkimus, jossa selvisi hyvin kohderyhmäni tarpeet. Kun otin kohderyhmäkseni keski-ikäiset naiset, en tullut ajatelleeksi kuinka paljon suunnittelussa täytyy miettiä muutakin, kuin vartalon muutoksia enkä ollut tietoinen siitä, miten vartalo muuttuu. Vaihdevuosien tuomat oireet sekä halu peittää kehon tiettyjä osia vaikuttavat materiaalivalintoihin. Juhla-asujen alla käytettyjen alusasujen merkitys kasvaa, kun tarvitaan tukevia ja muotoilevia alusvaatteita. Itsetietoisuus omasta kehosta yleensä lisääntyy ja tiedetään mikä näyttää hyvältä. Valitettavasti näin ei kuitenkaan ole kaikkien kohdalla ja sen huomasi katsoessani kuvia Itsenäisyyspäivän linnanjuhlista.

Ensimmäinen alaongelma työssäni oli: Miten saan seitsemän ihmettä näkyviin asuisa? Lähdin käsittelemään seitsemää ihmettä materiaalisesta näkökulmasta. Etsin eri-

laisia kuvituksia seitsemästä ihmeestä, joista kasasin ensimmäisiä väri- ja mielikuvia. Tutustuin myös ihmeiden symbolisiin arvoihin, mutta päätin pitää ne toissijaisena suunnittelussa. Joissakin asuissa värimaailma kuvastaa ihmettä enemmän kuin toisissa ja toisissa taas leikkaukset. Täydellistä tasapainoa en mallistolle kuitenkaan mielestäni saanut. Seitsemän ihmettä poikkeaa toisistaan joko paljon tai todella vähän ja eroavaisuudet asujen välillä saattavat olla todella suuria. Tämän osasin tiedostaa jo kuitenkin alkuvaiheessa, kun valitsin seitsemän ihmettä inspiraation lähteeksi. Jokainen asu linkittyy kuitenkin johonkin toiseen asuun pääsääntöisesti värin, mutta myös materiaalien avulla.

Toisena alaongelmana työssäni oli: Miten suunnittelen uniikin asun? Tässä käytin apunani Koskennurmi-Sivosen (1998) teosta, joka kertoo uniikin puvun luomisesta. Vaikka uniikki asu on ensisijaisesti tietylle asiakkaalle suunniteltu ja valmistettu puku, voi myös mallisto olla uniikki. Tietyt asiat, kuten käsin kirjonta, tekevät asusta uniikin. En suunnitellut mallistoa kenellekään tietylle asiakkaalle, vaan yleisesti keski-ikäisille naisille. Seitsemän ihmettä kiteytyy myös uniikkiuteen, sillä niitä on vain seitsemän, yksi kappale jokaista. Eiväthän ne muuten olisi ihmeitä. Vaikka valmistin vain yhden ihmeen mallistostani, haluaisin myöhemmin toteuttaa loputkin. Uskon, että tuotteille löytyy ostajia ja tietyissä malleissa olen valmis neuvottelemaan pienistä muutoksista mahdollisten asiakkaiden kanssa.

Tiesin jo heti alussa, että aikataulu tulee tuottamaan ongelmia. Malliston suunnittelua oli vaikea aikatauluttaa, koska ideoiden synty ei katso aikaa tai paikkaa. Työskentelen paremmin paineen alla ja liian pitkät aikavälit ilman välitarkastuksia tai keskusteluja yhteistyökumppanin kanssa tuottivat vaikeuksia.

Yhteistyöyritykseni yhteistyöhenkilö, Nora Surakka oli hyvin mukana. Sain kaipaa maani palautteet ja alkuperäisenä ajatuksena oli myös laittaa valmistettu asu liikkeeseen myyntiin. Yritys kuitenkin lopetti toimintansa Kouvolassa huhtikuun alussa, joten tämä ei onnistunut. En ajatellut vielä yrittää myydä tuotetta millekään toiselle yritykselle, vaan perustaa toiminimen, toteuttaa malliston kokonaisuudessaan ja vasta siten myydä.

LÄHTEET

Anttila, Pirkko 1993: Käsityön ja muotoilun teoreettiset perusteet. Helsinki: WSOY.

Anttila, Raija & Jokinen, Raili 2000: Sovitus ja muotoilu. Naisen tuntee tyylistään. Helsinki: Gummerus.

Boncamper, Irma 1999: Tekstiilioppi: kuituraaka-aineet. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

Callan, Georgina O'Hara 1998: The Thames and Hudson Dictionary of Fashion and Fashion Designers. London: The Thames and Hudson.

Fallenius, Kirsti & Jaatinen, Pirkko & Pasanen, Maija & Villanen, Eeva 1979: Käsityöte-
to. Helsinki: Otava.

Faux, Susie 2000/1999: Tyylikäs nainen. Oikeat asusteet, kaunis kokonaisuus. Alkuteok-
sesta Wardrobe Solutions suom. Pirjo Latvala. Helsinki: WSOY.

Iltanen, Sonja 2007: Minihameesta mummonmekkoon. Helsinki: Gummerus.

Koskennurmi-Sivonen, Ritva 1998: Creating a Unique Dress: A Study of Riitta
Immonen's Creations in the Finnish Fashion House Tradition. Helsinki: Gummerus.

Krons, Marja 2005: Tosinainen tyylikirja. Helsinki: Tammi.

Kämäräinen, Eija 2005: Käytöksen kultainen kirja. Hyvä käytös, hyvät tavat. Helsinki:
WSOY.

Lindfors, Vuokko & Paimela, Sirkka-Liisa 2004: À la mode. Muodin ja pukeutumisen sa-
nakirja. Helsinki: Otava.

National Geographic saatavissa 9.7.2007:

<http://news.nationalgeographic.com/2007/07/photogalleries/seven-wonders/> [Viitattu:
28.2.2011].

New7Wonders saatavissa 7/2008: <http://www.new7wonders.com/> [Viitattu: 15.4.2011].

Nuutinen, Ana 2004: Edelläkävijät. Hiljainen, implisiittinen ja eksplisiittinen tieto muodin ennustamisessa. Helsinki: Gummerus.

Sarvi, Leena 2008: Tyyliä ja tarinoita. Helsinki: Books on Demand GmbH.

Spillane, Mary 1992/1991: Jokanaisen väri- ja tyyliopas: Color Me Beautiful. Alkuteoksesta The Complete Style Guide from Color Me Beautiful Organisation by Mary Spillane suom. Helena Lohman. Helsinki: WSOY.

Spillane, Mary 1997/1995: XL Pukeutumis- ja tyyliopas suurenmoisille naisille: Color Me Beautiful. Alkuteoksesta Bigger Ideas from Color Me Beautiful. Color and Style Ideas for the Fuller Figure suom. Pirjo Latvala. Helsinki: WSOY.

Vilkkä, Hanna 2006: Tutki ja havainnoi. Helsinki: Tammi

ORIENTOIVAT LÄHTEET

Gaarder, Klara 1993: Pukineiden kuositelu. Helsinki: Otava.

Surakka, Nora 2011. Keskustelut. Kouvola, Kevät 2011.

KUVALUETTELO

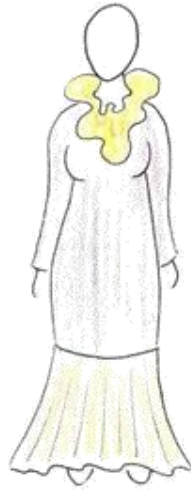
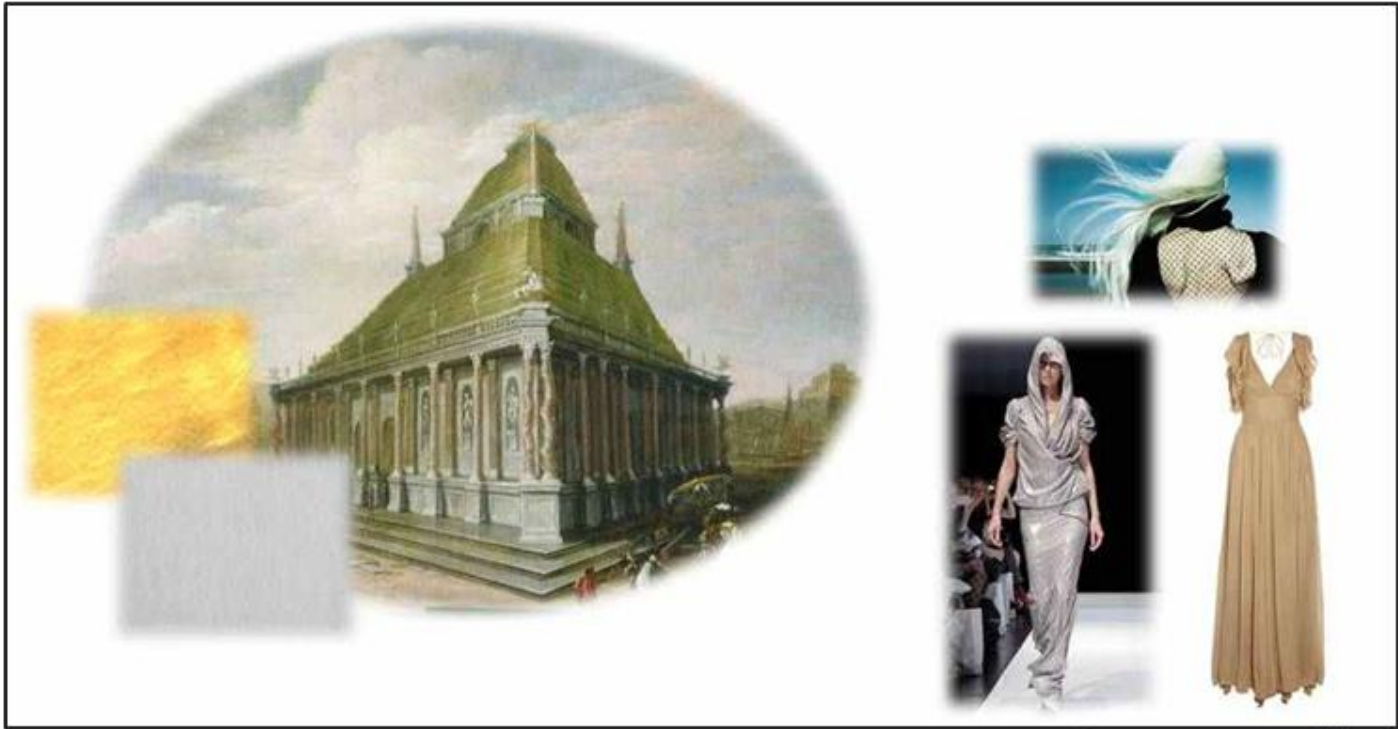
Kuva 1. Ongelman ratkaisun eteneminen (Anttila 1993, 78)	9
Kuva 2. Käsitekartta	10
Kuva 3. Vartalotyypit	13
Kuva 4. Luonnoksia	16
Kuva 5. Linnanjuhlien pukuloistoa vuonna 2000	17
Kuva 6. Linnanjuhlien pukuloistoa vuonna 2010	17
Kuva 7. Antiikin Kreikan ajan seitsemän ihmettä	18
Kuva 8. Luonnoksia ihmeistä	23
Kuva 9. Mausoleumi	24
Kuva 10. Puutarha	24
Kuva 11. Pyramidi	24
Kuva 12. Majakka suunniteltu	25
Kuva 13. Majakka toteutettu	25
Kuva 14. Temppele	26
Kuva 15. Kolossi	26
Kuva 16. Zeus	26
Kuva 17. Majakka kokonaisuudessaan	27
Kuva 18. Majakka cocktail-mekkona	27

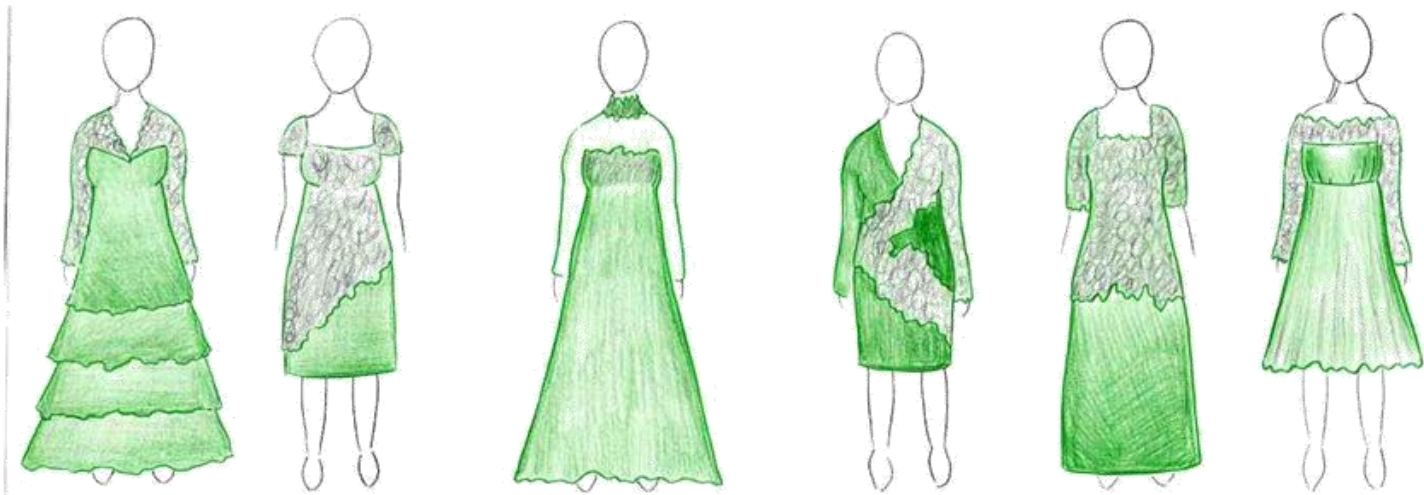
LIITELUETTELO

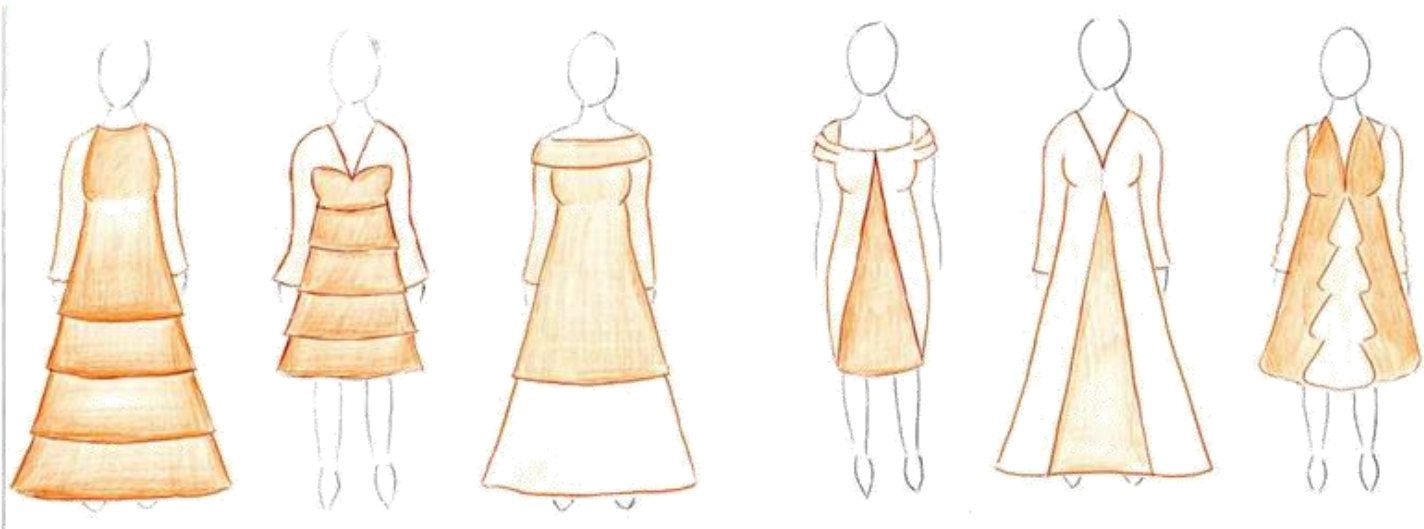
Liite 1. Linnanjuhlien pukuloistoa vuonna 2000 & 2010	34
Liite 2. Luonnoksia	35
Liite 3/1. Miellekartta ja luonnoksia Mausoleumin hauta	36
Liite 3/2 Miellekartta ja luonnoksia Babylonian riippuvat puutarhat	37
Liite 3/3 Miellekartta ja luonnoksia Gizan suuri pyramidi	38
Liite 3/4 Miellekartta ja luonnoksia Aleksandrian majakka	39
Liite 3/5 Miellekartta ja luonnoksia Artemiin temppeli	40
Liite 3/6 Miellekartta ja luonnoksia Rhodoksen kolossi	41
Liite 3/7 Miellekartta ja luonnoksia Olympian Zeus	42
Liite 4/1 Esityskuva Mausoleumi	43
Liite 4/2 Esityskuva Puutarha	44
Liite 4/3 Esityskuva Pyramidi	45
Liite 4/4 Esityskuva Majakka suunniteltu ja Majakka toteutettu	46
Liite 4/5 Esityskuva Temppeli	47
Liite 4/6 Esityskuva Kolossi	48
Liite 4/7 Esityskuva Zeus	49
Liite 4/8 Esityskuva koko mallisto	50

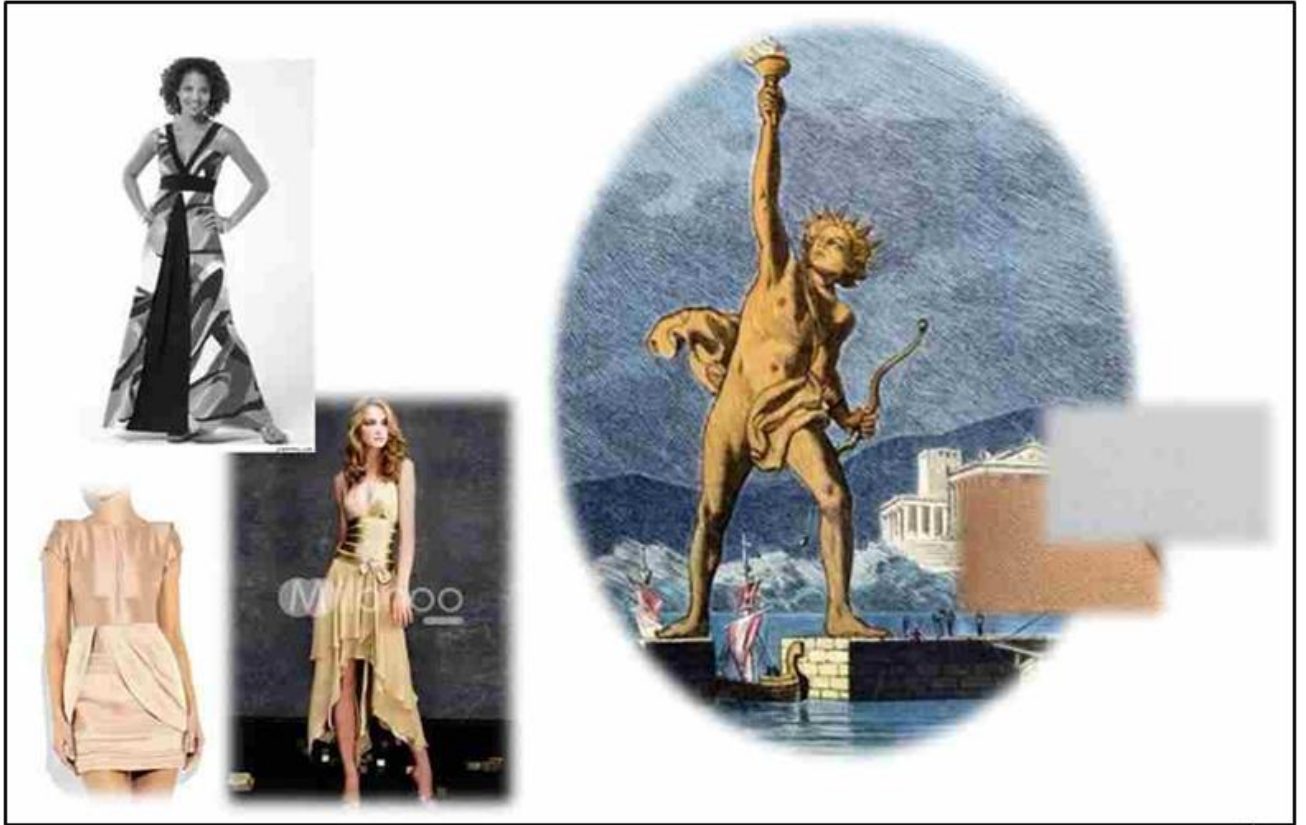

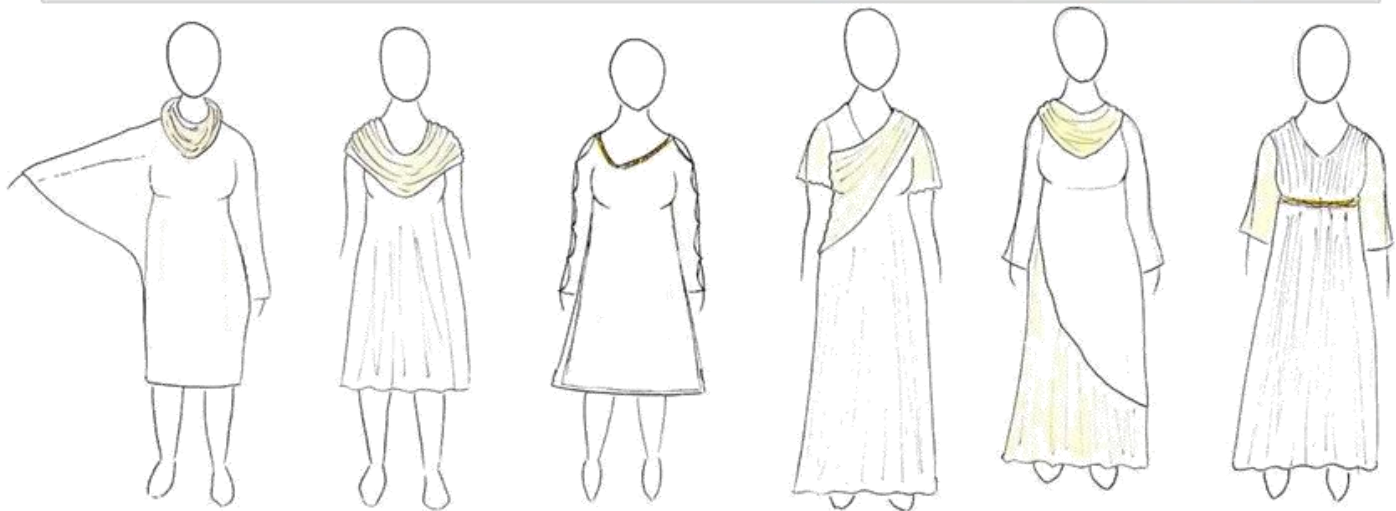

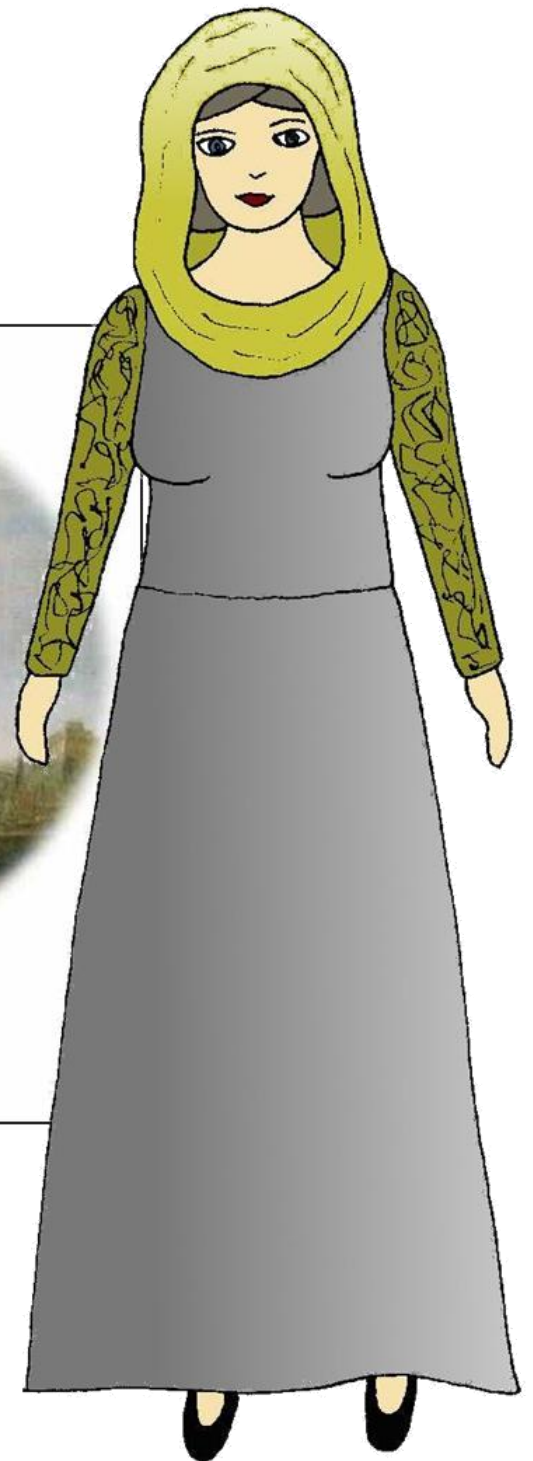
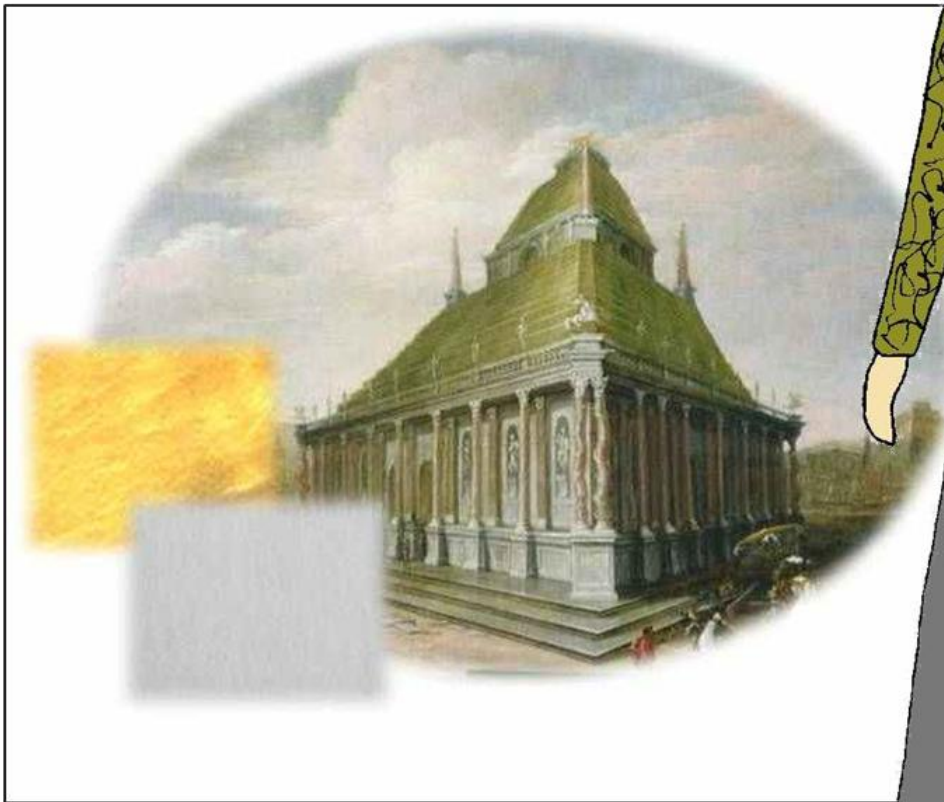

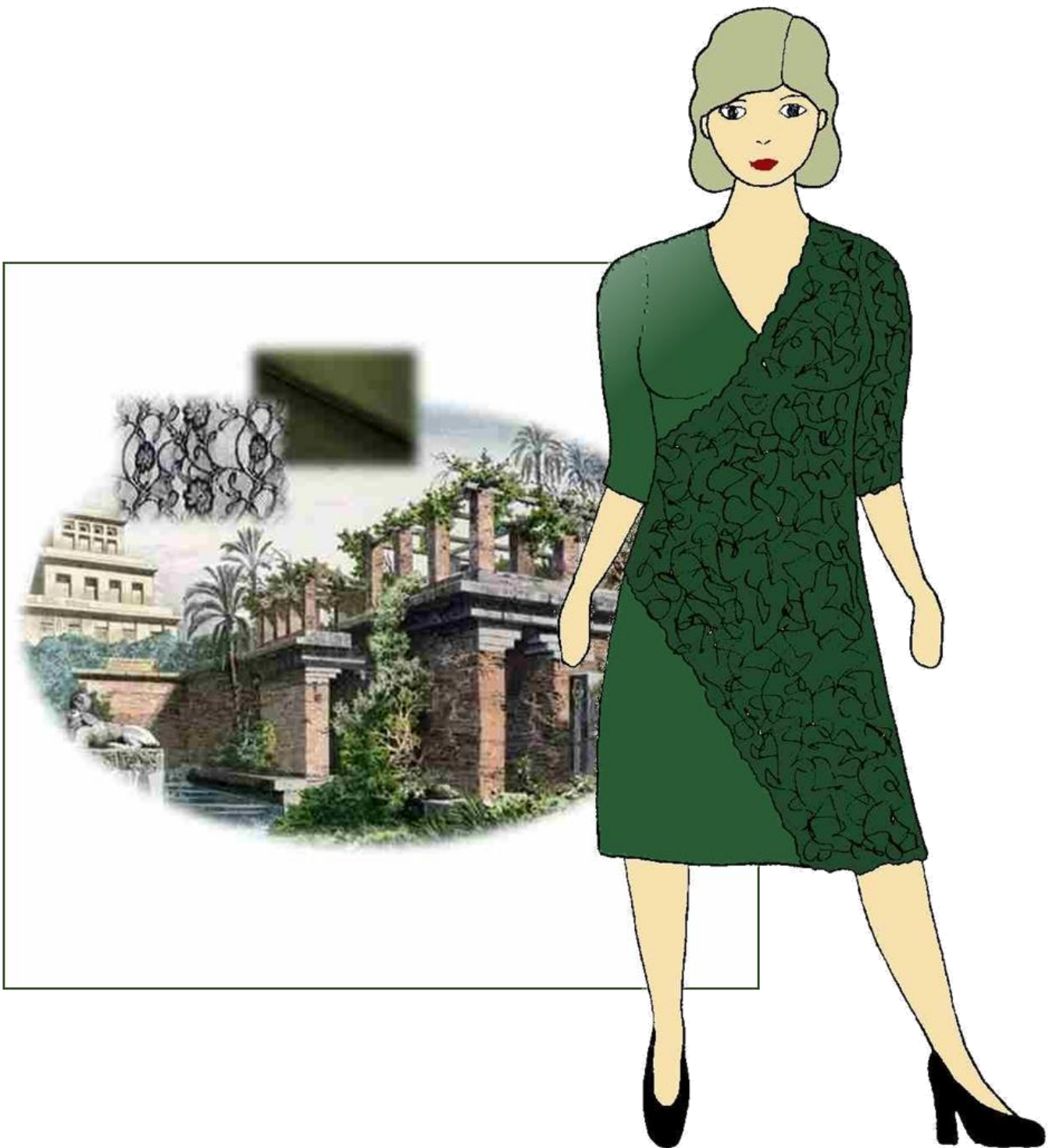

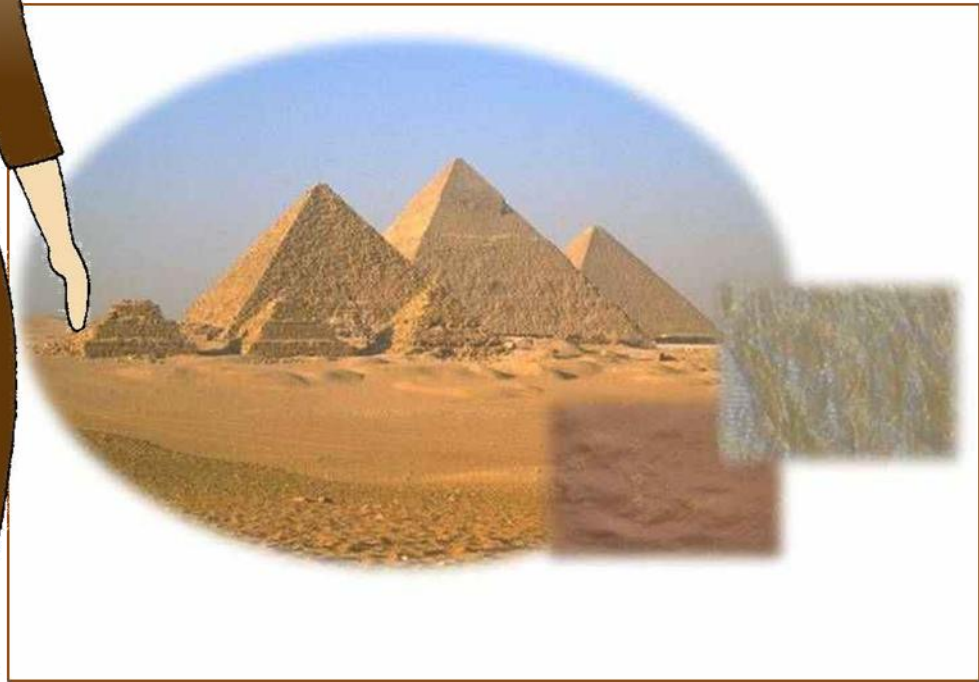

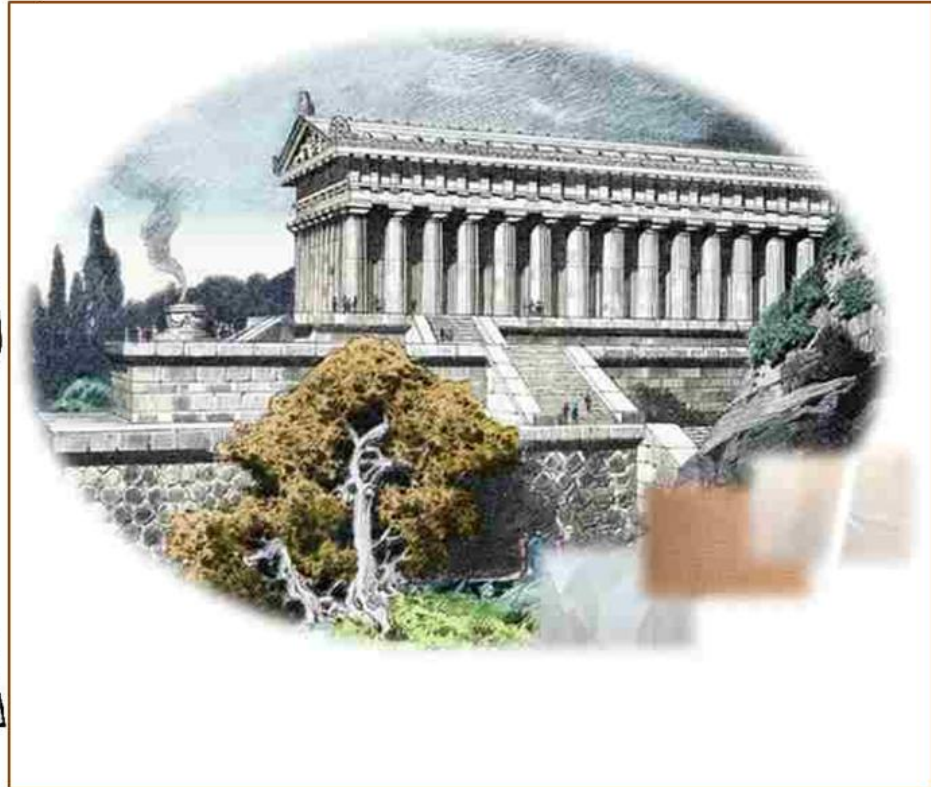
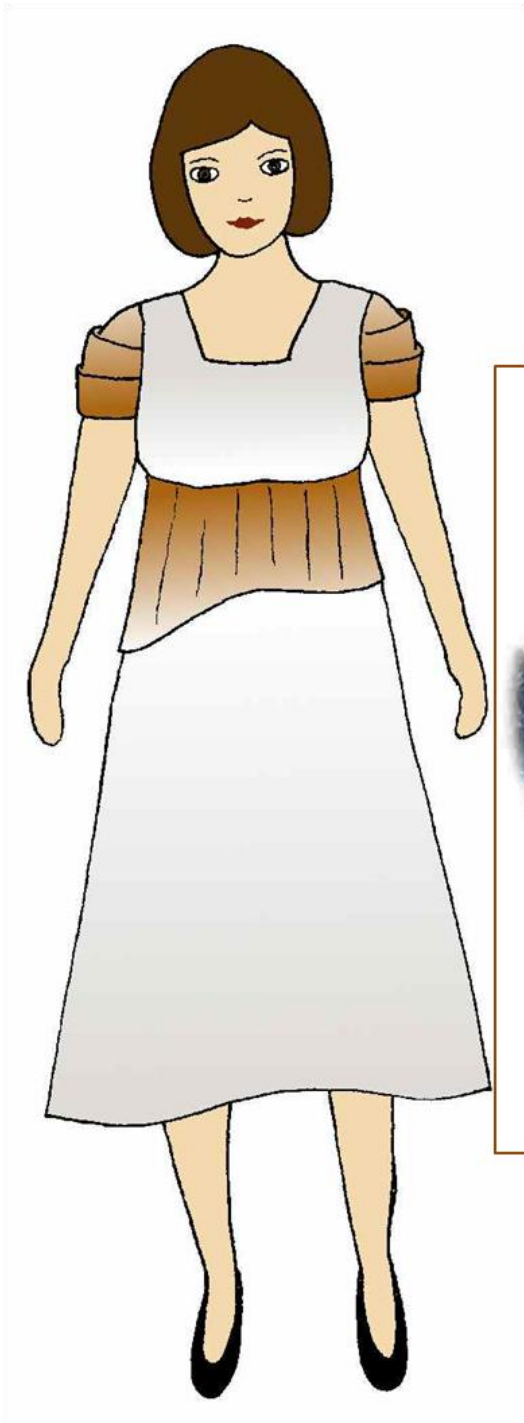

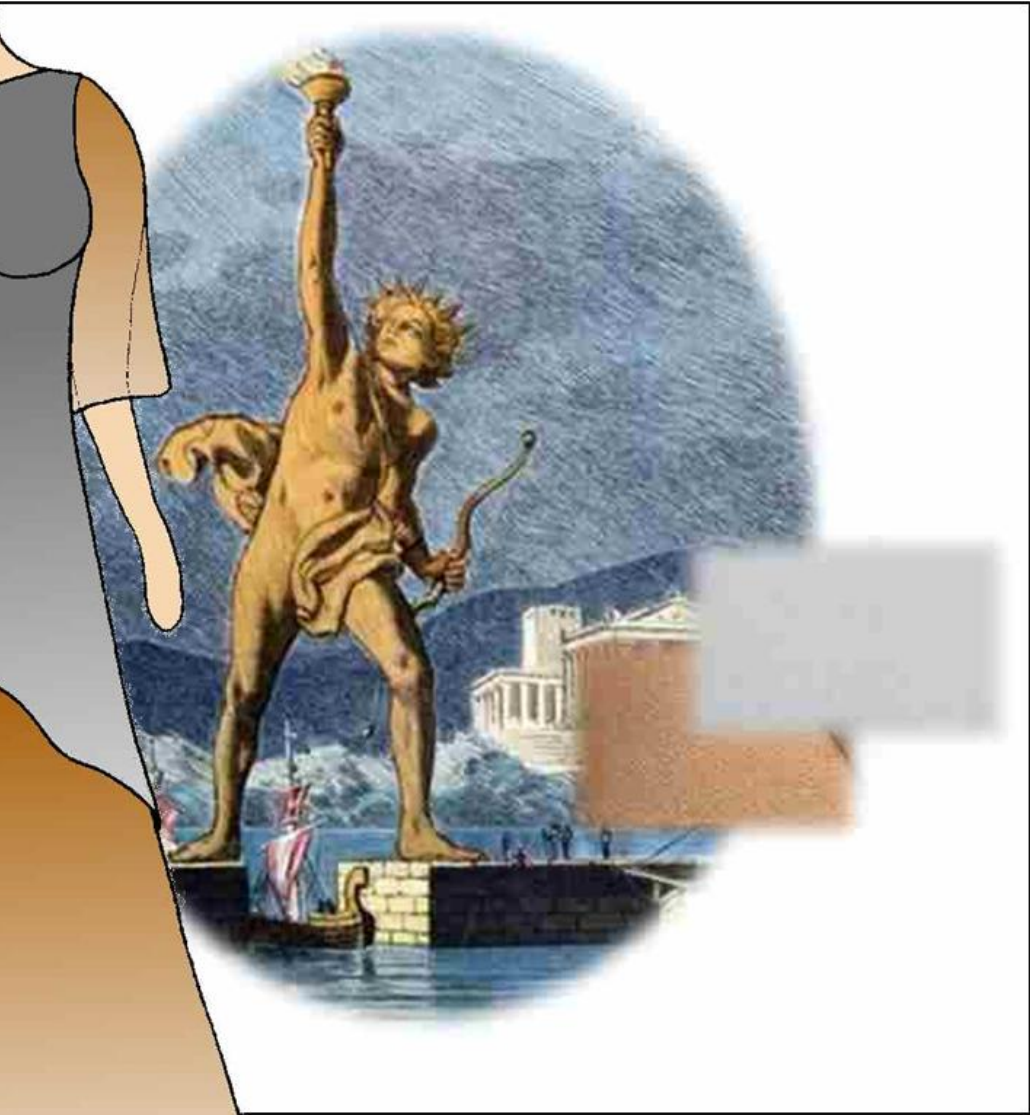

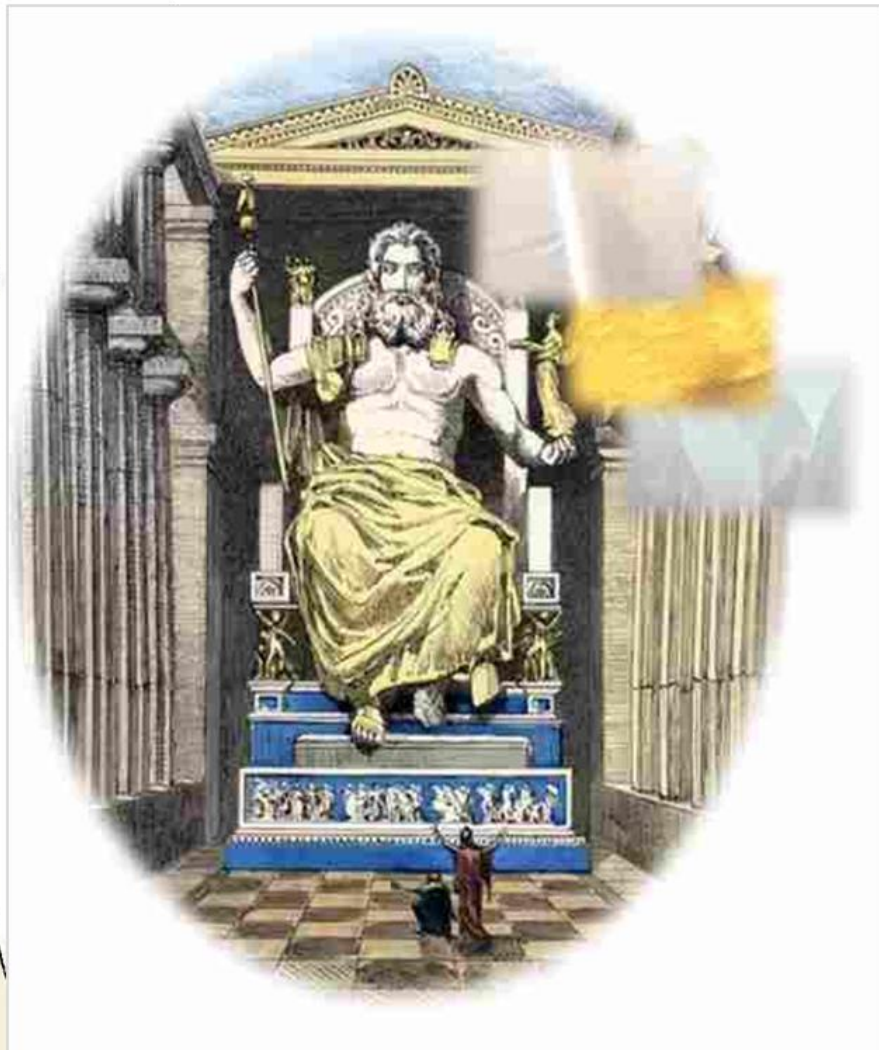

Esityskuva koko mallisto

Liite 4/8

